СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 142. Джерзі Сиmі, Н. Дж., понеділок, 23-го червня 1941. No. 142. Jersey City, N. J., Monday, June 23, 1941 VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ГЕНРІ ФОРД ВКІНЦІ ПІДПИСУЄ З ЮНІЄЮ УГОДУ

ВАШИНГТОН. — Компанія Генріго Форда по довгих роках боротьби, вкінці таки підписала умову праці з юнією автомобілевих робітників, належачою до К.П.О. Впродовж довгих літ Форд завзято боровся проти цеї юнії і казав, що вона хоче запровадити монопол на працю і хоче побирати окуп від робітників за те, що вони в нього працюють. Він також гостро виступав проти того, щоб робити фабрику „замкненою" для неюнійних робітників, бо, казав він, в той спосіб виробиться упривилійована робітнича кляса, яка не дозволятиме неюнійним на працю. Проте натиск юнійного руху на його фабрику був такий великий, що він мусів вкінці піддатись і в своїй умові зо згаданою юнією, підписав всі услівя, які зажадала юнія. Не лиш стала його фабрика „замкненою", але він згодився також відтягати від робітничих плат юнійне вписове, а також згодився закрити свій особливий персональний департамент, який, як закидали робітники, мав шпигунську службу серед робітників. Представники Форда заявили, що їх компанія, або на сто відсотків бореться з юнією, або на сто відсотків годиться з нею. Цю згоду вони мотивували тим, що тепер йде кампанія зброєння і треба зробити все, щоб на промисловім фронті осягнути мир. Сам Форд покищо не зробив в тій справі жадної заяви.

РУЗВЕЛТ ЗАРЯДЖУЄ ЩАДЖЕННЯ ҐАЗОЛІНИ.

ВАШИНГТОН.—На пропозицію секретаря внутрішних справ, Ікеса, що є також директором ґазолінового промислу, президент Рузвелт заборонив вивіз ґазоліни й опалової оливи з міст на східнім побережжі. Дозволено вивозити ті продукти тільки до Англії і до Єгипту. Справді до інших країв, зокрема до Росії і Японії, виразно не заборонено вивозити, але ті краї, коли захочуть купувати ті продукти в східних стейтах, мусітимуть дістати від уряду спеціяльний дозвіл. Ікес говорить, що брак ґазоліни на східнім побережжу такий гострий, що впровадження обмежень є неминуче. Таки треба буде запровадити контролю уживання ґазоліни і вслід за тим їзда автами, так лиш для приємности, буде заборонена.

ГОЛОСЯТЬСЯ ДО ОБОРОННОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Перший заклик Ля Ґвардії, щоб цивільне населення вступало громадно до цивільної оборонної орґанізаці, дав гарні висліди. Вже першого дня вступило дві і пів тисячі осіб. Судячи по загальнім зацікавленні люди добре розуміють вагу справи.

НІЧНІ ЛЕТУНСЬКІ ВПРАВИ.

НЮ ЙОРК. — В ночі з пятниці на суботу літали понад Ню Йорком військові літаки і робили вправи з фотографіями. На деякі частини вони кидали світляні ракети, які ясно освічували цю частину. Ракети тріскали і видавали гуркіт, подібний до гарматнього. Багато людей налякалось цього і телефонували до міських властей за висненням.

КОНТРОЛЯ ПОЇЗДОК ЗА ГРАНИЦЮ.

ВАШИНГТОН. — Сенат потвердив ухвалу палати представників, щоб президентови дати далеко йдучі права відносно контролі вїзду і виїзду всіх американських громадян, а також всіх чужинців. Є в Америці багато таких чужинців, які мають розвідчі завдання. Вони вештаються сюди і туди, та передають далі ті відомости, які вони зібрали в часі свого побуту, а які вони не могли вислати телеграфічно, чи писемно. Також є багато таких осіб, які формально є американськими громадянами, але фактично служать чужим потугам. Їх треба добре стерегти. Водночас сенат висказав думку, щоб не обмежати поїздок таких американських громадян, супроти яких не може бути жадного сумніву. Зорема, щоб сі поїздки не були обмежені на території західної півкулі.

ІТАЛІЙСЬКІ КОНСУЛЯТИ ПАКУЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Хоч італійські консуляти ще не дістали формального повідомлення з Вашингтону, що вони мають забиратись з Америки, проте італійські консуляти вже почали пакуватись. Вони зовсім слушно заключають, що коли Італія видала приказ(щоб американські консуляти опустили до 30. червня Італію, то й те саме зроблять з італійськими консулятами Америка.

ПРОТИЛЕТУНСЬКІ БАЛЬОНИ.

НЮ ЙОРК. — „Юнайтед Стейтс Робер Ко." заявила, що вона дістала від військових властей контракт на виріб протилетунських бальонів, званих „бараж балунс". Ті бальони на широку скалю використовує Англія. Їх користь полягає в тому, що вони вспинаючись вгору, тягнуть за собою також дріт, в яких часто заплутуються ворожі літаки.

„АМЕРИКА НЕ ЗРЕЗИҐНУЄ ЗО СВОБОДИ ОКЕАНІВ"— КАЖЕ РУЗВЕЛТ, ТАВРУЮЧИ ГОСТРО НІМЕЧЧИНУ

Президент Рузвелт зовсім несподівано вислав до конґресу писемне послання, в якім надзвичайно гострими словами натаврував Німеччину за затоплення корабля „Робіна Мура". Президент твердо заявив, що Америка не дасться залякати нікому і не допустить до того, щоб зрезиґнувати зо свободи плавання по широких морях. Він назвав німецький уряд „розбишакою", який займається „піратством". Америка, казав він далі, буде домагатись від Німеччини покриття всіх відшкодувань у звязку з тим затопленням. Завданням німців, коли вони затоплювали згаданий американський корабель, занятий спокійною торговлею, було це, щоб залякати і стероризувати Америку. Та цей вчинок буде пересторогою для всіх американців відносно дійсних завдань німців, які хочуть запанувати над морями, говорив президент.

Це послання було великою несподіванкою серед конґресменів і сенаторів. Вони приняли його зо змішаним почуттям. Оплескували лише демократи. По републиканськім боці була гробова мовчанка. Всі здають собі добре з того справу, що те послання ще більше загострить відносини між Америкою і Німеччиною і ще ближче притягне ці два краї до справжньої війни. Мало хто вірить, що після цього послання не наступить формальне зірвання дипльоматичних звязків між тими двома краями.

КАТАСТРОФА АМЕРИКАНСЬКОЇ СУБМАРИНИ

Недалеко Портсмут, Ню Гемпшир, пішла під воду американська субмарина ч. О-9 і вже більше не вийшла. Коли по кількох годинах вона не випливала, власти відразу почали розшуки за нею. Скоро вони натрапили на місце, по якім плавала олива. Це певний знак, що під сподом лежить якийсь корабель. Дальші розшуки відкрили кусочки коркових пластин, якими для ізоляції вистелена середина субмарини. Ця винахідка дуже збентежила властей, бо це доказ, що субмарина мусіла тріснути. Корки знаходяться в середині, а не на верху. Припускають, що структура субмарини, яка може видержати натиск глибини 250 стіп, не видержала глибини 450 стіп. В цім місци є така глибина води. Є малі надії, чи залога, що складається з 33 моряків, вдержалась при житті. На всякий випадок туди вислано відразу всі можливі рятункові відділи і помічні кораблі. Відразу вишлють на дно нурків, які наперед стверdять ушкодження, а далі довідаються, чи вода залила всі відділи субмарини, та чи є ще в ній живі люди? Якби були живі люди відразу приступленоб до її рятування. Пару літ тому в подібний спосіб пішла на дно інша сумарина, „Сквейлус", в якій згинуло 17 моряків, а 33 було врятовано.

АРАБИ ПРОТИ ОБСТРІЛУ ДАМАСКУ—„СВЯТОГО МІСТА"

Британці і „вільні французи" були змушені приступити до обстрілу обложеної сирійської столиці. Та це використовує пропаганда держав „осі" на те, щоб тим підбурити арабський світ, бо Дамаск вважається в арабів другим по Мецці святим містом. Ось тим пояснясться арабський протест проти обстрілу Дамаску.

СОВЄТИ ПОНИЩИЛИ МОСТИ І ЗАЛІЗНИЦІ

З Гельсинок доносять, що Совети створили на литовсько-німецькій границі полосу, широку 60 миль, з якої забрали населення, та на якій знищили всі мости та залізничі шляхи.

КАЖУТЬ, ЩО ТОГО НАДІЯЛИСЬ

Така є перша націстівська реакція на заяву през. Рузвелта, якою він представив конґресови затоплення німцями американського корабля „Робін Мур".

НОВА ЗЕЛЯНДІЯ ПРИ МАТІРНІМ КРАЮ

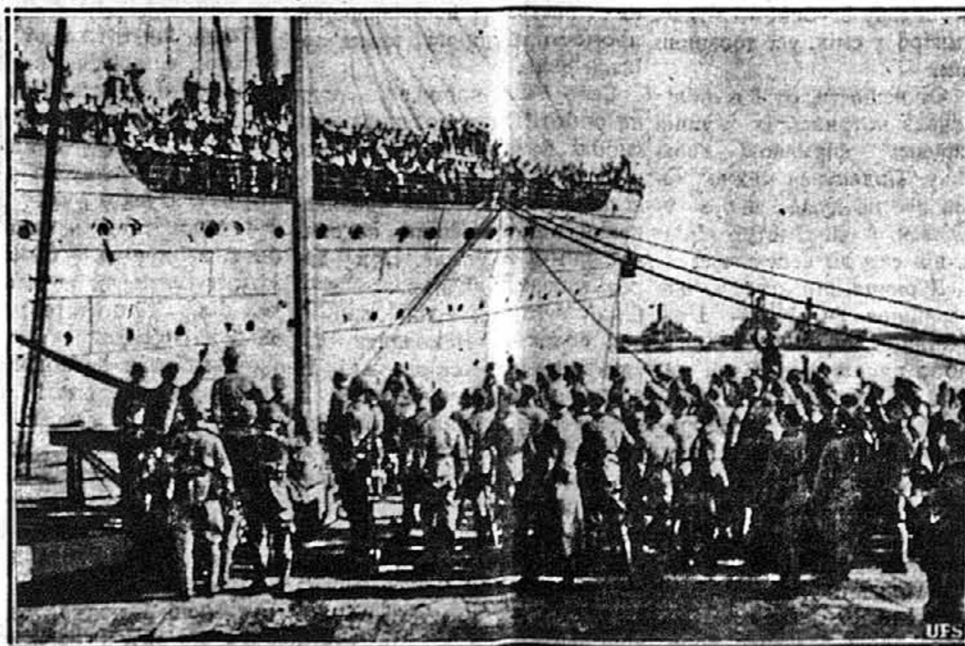
Прибувший до Лондону Пітер Фразер, премієр Нової Зеляндії, заявив, що „Нова Зеляндія буде держатись цупко матірного краю, поки не буде осягнена перемога". При тому висказав від імени свого народу подив британцям за їхню боротьбу.

ПОКАЖЕМО, ЩО ВМІЄМО СЕБЕ БОРОНИТИ

Таке заявив маршал Петен, маючи на думці війну в Сирії. Він вважає, що британська війна в Сирії не є „справедлива".

НА МОРІ СЛІДНЕ ПОЛІПШЕННЯ

В травні британці, разом з аліянтами, потерпіли на морі менші втрати ніж попередніми місяцями. В травні втратили кораблів на загальну суму 461,328 тон поємности.

ДО АФРИКИ. Німецьке бюро, що розсилає цю світлину, каже, що це німецькі жовніри віділжають до Африки, прощені товаришами. Мовляв, жовніри ідуть до Тріполісу на підмогу військам осі, що воюють проти британців.

ВОРОГ НЕ ПЕРЕСТУПИТЬ СОВЄТСЬКИХ ГРАНИЦЬ, ЗАПОВІДАЮТЬ „ІЗВЕСТІЯ"

МОСКВА. — Асошіейтед Прес подає, що коли брати життя в Москві поверхово, то ніяк не пізнати, що заноситься на війну. Проте є дещо такого, що вказує на те, що СССР находиться в такому положенню, що може наступити щось таке, як ворожий наступ на совєтську територію. В першу черґу це маневри, які відбуваються на великі розміри в ріжних частинах держави, зокрема в Україні. Пишеться про Одесу, що там 40,000 добровольців „відбили теоретичний ворожий наступ з повітря і моря". Далі заповіджено серію публичних лекцій під голим небом, в яких буде викладатись про „комуністичну мораль". Та найзамітніше те, що передає совєтська урядова газета „Ізвестія" коли згадує, як то горожане СССР боронитимуть своєї держави. Отже часопис заповідає, що „в ніякому разі ворог не переступить границі, бо це заборонене, і то не переступить ні в лісах, ні в степах, ні в горах, ні на морі". Далі кажеться, що Росія відібє кожний удар чи кожне намагання нарушити совєтську територію. Часопис згадує далі ще за совєтську тайну поліцію, за чекістів, що як день так ніч, пішком, чи на коні, на верблюді чи на возі, тягнення реном, пильно стежать за ворогами СССР і пильнують границь. Поза тими заявами, пише американський кореспондент, не видно ні в населення, ні в урядових колах, нічого такого, що вказувалоб на якусь наближаючуся катастрофу.

ЦЕ ПОХОДИТЬ ВІД — ВОРОГІВ СОВЄТІВ І НІМЕЧЧИНИ.

МОСКВА. — Совєтські урядові чинники заявляють, як подає Юнайтед Прес, що поголоски про напад Німеччини на Росію походять від „сил, що є ворожо настроені до СССР і Німеччини".

НАЦИСТИ НЕ ХОЧУТЬ ДАВАТИ ВИЯСНЕНЬ.

БЕРЛІН. — Всякі намагання американських кореспондентів видістати хоч сякі такі інформації щодо совєтсько-німецького напруження — є даремні. Ніхто не хоче потвердити навіть того, що Німеччина поставила Совєтам якісь нові домагання. Тільки урядові кола рішуче заперечують, щоб на совєтсько-німецькій границі приходило до якихсь кривавих сутичок чи непорозумінь. Навіть нема нічого в пресі про мобілізацію в Фінляндії, хоч про це пишуть широко данські часописи, що є під націстівською контролею.

ПОВНА МОБІЛІЗАЦІЯ В ФІНЛЯНДІЇ.

ГЕЛЬСИНКІ. — Проголошено повну мобілізацію і покликано до негайної военної служби резервістів до 44 року життя. Теж заряджено евакуацію Гельсинок та заборонено чужинцям там жити. Майже здержано залізничий і летунський рух для потреб цивільних людей.

НА ПРИКАЗ НІМЕЧЧИНИ.

СТОКГОЛЬМ. — В Швеції тоє думки, що Фінляндія помагає Німеччині в „війні нервів" і тому проголосила мобілізацію, щоб ширити паніку. Через те і відносини між Швецією і Фінляндією не є тепер такі як тоді, коли була фінсько-совєтська війна. За ту свою „прислугу" мала Фінляндія одержати від Німеччини гарантію її територіяльної ненарушимости.

СИТУАЦІЯ ПОГІРШИЛАСЬ.

СТОКГОЛЬМ. — Так думають в Швеції в справі совєтсько-німецького военного конфлікту.

ЗНОВУ НОВІ ФАНТАЗІЇ ПРО УКРАЇНУ.

АНКАРА. — С. Л. Золцберґер, кореспондент часопису „Ню Йорк Таймс", пише з Туреччини, що там тої думки, що справа нападу Німеччини на Совєти дещо притихла. То пріте нема далі кінця ріжнородним сплетням. Наприклад кажуть, що словацький міністер внутрішніх справ, Сано Мах, недавно заявив на вічу, що незабором прийде до „визволення України Німеччиною". Знова в протектораті, зокрема в Празі, кружляють вісти, що СССР дасть Німеччині Україну в наєм на 99 років. Далі кажеться, що наставлений німцями „український уряд", що ніби мав бути досі в Берліні, вже мав перенестись до Праги, де можна завважитити тепер живішу активність серед українських і московських еміґрантів. Знову українські провідники мають ніби готовитись обняти владу в буфорній українській державі під німецькою контролею, як то вже раз було. Ось так пише Золцберґер. Та ще додає, що німці зачали ще піддержувати сильно релігійний (православний) рух під проводом єпископа Серафима.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Україна як Предмет Торгу

Читаючи оті всі вісти, в яких говориться так багато про Україну, болить нас, що в них нема ні слова про український нарід. Виглядає, що світ таки задурманений диктаторами і цікавиться головно тим, що скажуть Гітлер, Сталін чи Мусоліні, а не тим, що думають ті народи, яких судьбою ось ті диктатори торгують. Особливо дивно нам читати про те все тут в Америці. Бо виходить, що ось таких речей не добачують навіть і американські журналісти, що перебувають в Европі й звідтам доносять про всі ті справи. І тому весь час доносять тільки про те, що плянують зробити з Україною диктатори, а нічого про те, що думає український нарід. З цього боку українська справа є в поганому положенню. Так є, що український нарід не має змоги нігде обізватись, сказати за себе слово чи себе оборонити. Україну представляє Москва, а та веде таку політику, щоб взагалі відзвичаїти світ від того, що є якась Україна, що існує якесь українське питання. Тому навіть не висилає нігде в світ українців, щоб вони десь в політичному чи іншому світі не визначились і тим не звернули уваги на Україну й українців.

Та якраз у тому видно не тільки нікчемність політики Москви, але й її велику глупоту. Замісць дати Україні в свому Союзі належне місце, а українському народови відповідне заступництво, Москва постійно спихає Україну на задній плян. А в світі так складаються обставини, що Україна раз-у-раз виходить наверх як важна міжнародня проблема, як країна, що своїм положенням, як і своїми природними багатствами заважає навіть на дальшому ході воєнних подій і на дальшій розвязці питання „нової Европи". Не входимо в те, хто це хвилево спричиняє, що Україна стає важною проблемою. Не важні тут наразі особи, ні держави. Тому і не важне те, що це питання так дуже „цікавить" тепер націстівську Німеччину, бо воно впродовж довгої історії цікавило теж і многі інші держави: Туреччину, Швецію, Францію і т. п., бо про Московщину і Польщу вже й не говорити. Здавити це питання завжди намагались тільки дві держави: Росія і Польща. І цього „історичного" становища вони і досі в основі не змінили. Та не зважаючи на те, як бачимо, українська справа таки стає з кожним роком актуальнішою. Кожний складніший европейський конфлікт, зараз видвигає справу України. Кожний плян переформовання Европи стрічається зараз теж і з тим, як розвязати одну з найбільших сучасних европейських проблем: справу України. Кожне сильніше залякування одної потуги другою, якщо між тими потугами є Росія, висуває зараз проблему визволення чи поневолення України. І воно так буде далі. Так довго, поки Україна не стане вже раз самостійною, а не обєктом торгу. А це знову наступить, коли по царських деспотах прийде кінець теж і червоним деспотам.

Фільософія Фармера

Заходом федерального департаменту рільництва виходить у Вашингтоні що року обемиста книжка фармерський річник. Цей річник за 1940 р., під заголовком „Фармери в змінним світі" приносить цілий ряд цікавих статтей на фармерські теми. Серед них є одна, якої вже сам заголовок вказує на те, що її варт прочитати. Цей заголовок звучить ось так: „Життєва фільософія для американського фармера (і для інших)".

Ту статтю написав професор фільософії на Гарвардськім університеті, Вилієм Ернест Гокінґ. На початку автор зазначує, що фільософія є потрібна лиш для тих людей, які вміють самостійно думати і діяти. Для тих, що звикли слухняно виконувати волю інших, фільософія є непотрібним люксусом. Бо фільософія, це наука, яка узнає ріжні подумані і матеріяльні цінности, укладає їх у відповідний порядок і стверджує їх взаємовідношення.

Фармер не є одиницею, відірваною від решти суспільного життя. Тому він має до розвязки багато таких справ, які торкають теж і кожного іншого громадянина певної суспільности. Він мусить розвязувати ріжні справи, що відносяться до родини, приватної власности, держави, суспільного устрою, релігії, науки, літератури, мистецтва і т. п. Але попри те все фармер, який живе в своєрідним фармерським осередовищі, має свої питомі завдання, а вслід за тим має і свої питомі погляди і прикмети свого характеру.

Попри свої звичайні життєві змагання, в яких чоловік наперед хоче доврійти і стати дорослим, опісля одружитись, мати діти, придбати майна, а далі здобути в своїм колі належне суспільне становище — кожний чоловік стремить ще й до виявлення своїх внутрішніх приспаних здібностей. А ті здібности він може виявити лиш тоді, коли має нагоду щось творити. Гін до творення є в людей такий великий, що, не діставши нагоди його якось проявляти, чоловік ніколи не буде щасливий, навіть колиб вповні задоволив свої інстинктові гони, що звязані з родиною і майном. З другого боку він може знайти велике щастя навіть з малесеньким успіхом в інстинктових стремліннях, коли має нагоду творити щось таке, що залишиться по його смерти і матиме добрі наслідки для суспільности.

Фармерство під тим оглядом має ті добрі прикмети, що дає фармерові можливість індивідуального творення. Фармер має нагоду сам думати і відразу самому ті ідеї переводити в життя. Міський мешканець того щастя не має. Коли він є робітник, то він мусить виконати те, що інші для нього придумали і уложили. Колиж він завідуючий і сам укладає пляни, то тих плянів найчастіше він сам не виконує, тільки їх інші за нього виконують. А фармер є рівночасно творцем і виконавцем пляну. А таке дає людині дуже велику радість з життя, коли вона вміє з цього користати.

Тай не треба думати, каже далі автор, що фарма, це якесь одно заняття, яке можна вивчити напамять і далі над тим не застановлятись. Це десятки ріжних завдань, у яких прямо нема границь для застанови. На фармі чоловік має до діла з найріжнороднішими ростинами, для яких, колиб хотів, міг би присвячувати величезну скількість студій. Він має до діла з землею й її хемічними та біольогічними діланнями. Він має до діла з ріжними звірятами і птахами, з якими він також мусить бодай троха запізнаватись. В тому відношенню він теж має необмежені можливости для студій. Він також має до діла з ріжними машинами, якими він обробляє землю. Він має вкінці до діла з будинками, домами і всіми домашніми уладженнями.

Та до найважнішого завдання фармера належить справа удержання родини. Родина на фармі росте і розвивається не так, як у місті. В місті голова родини працює в якімсь підприємстві приносить до дому гроші. Ті гроші зужиткове жінка на удержання родини дому. Кожна дитина має приписаний вік, до якого має ходити до школи, а також коли приблизно повинна відійти з батьківського удержання на своє власне. Дитину виховує головно сама мама, а ще більше школа.

На фармі діти є під далеко більшим впливом батька і матери, ніж у місті. Бо життя фармерської родини є більш гармонійне і кооперативне. Діти вже змалку привчаються бути помічними; в хаті — помагають мамі дівчата; на дворі — помагають батькові хлопці. Школа на фармі не має такого впливу на кристалізацію характеру, як школа в місті. На фармі школа має навчити хлопця певного знання. Чутєві і характерні цінности дитини різьбить сам батько й мати. А це дає фармерській родині більшої суцільности і родинної атмосфери.

Основою фармерського життя є приватна власність. Приватна власність, як вже було згадано, дає чоловікові нагоду проявляти свої індивідуальні здібности і щось творити. Подивившись на фарму якогось чоловіка, на той порядок, який панує на обійстю, на те знаряддя, яким він управляє фарму, на ті звірята і будинки, які він має, можна відразу вгадати характер і досвід чоловіка краще, ніж з особистого контакту з ним. Предмети довкруги чоловіка, його приватна власність, його фарма, дали йому змогу проявити його здібности, його смак, його характер.

В тім дусі виховує фармер себе і свою рідню. Фарма є джерелом індивідуалістичного виховання. Себто такого виховання, якого конче треба, щоб могла в данім краю існувати демократична система. Ця система потребує людей з ініціятивою, з виробленим смаком, з індивідуальним поглядом на справи і зацікавленням до всіх справ.

Історія доказує, каже далі автор, що хліборобські краї ніколи не розкладались і не занепадали. Зате маємо багато історичних доказів, які стали правилом, що „ніяка цивілізація не може вдержатись, коли в ній взірцем став міщух". Щоб дана держава могла існувати і розвиватись, вона мусить мати в собі переваги хліборобського характеру. Хлібороби це постійні кадри для народньої проповідньої верстви.

Зрозуміло, каже він, що життя на фармі не таке романтичне й ідилічне, як це деколи уявляють собі міщухи. Під загидом міста і залізобетону міщухи нераз тужать за звязком з природою і за життям на лоні природи. Природа, в їх уяві, це якийсь добрий, ... род, повний спокою і запаху. Та буває таке, що природа це небезпечна елементарна сила, з якою треба боротись немов з найтяжчим ворогом. Зливи і повени, посухи і неврожаї, торнада і ріжні бурі, це явища, які зовсім позбавлені ідилії. Як повінь пориває з собою хату й загороди фармера, як град вибиває збіжжя, як сонце випікає кожну зелену травицю, а худоба ричить зо спраги і голоду, то почуття фармера супроти тих природних елементарних сил таке саме, як почуття громадянина, на якого край наїздять армії наїзника.

Та це не повинно відстрашувати людей від фармерства, а навпаки, повинно заохочувати їх до нього, знаючи, що це не якась собі діточа забавка.

Фармерство, кінчить автор свою статтю, дає знамениту нагоду для думки, для індивідуального ділання і думання. А небезпечною прикметою нинішної цивілізації не є те, що вона знаходиться в переходовій стадії, тільки те, що внаслідок змінливости обставин люди щораз більше зачинають не відчувати потреби думати поважно й індивідуально.

ЦИВІЛЬНА ОБОРОНА

(Тимчасовий плян передбачує творення відділів перше всього на східних і західних побережах).

Після того як назначено Фіореля Ля Ґвардію, посадника міста Ню Йорку, на становище краєвого директора Бюра Цивільної Оборони, вироблено плян повного вжитку всіх цивільних засобів Америки для оборони краю. Той плян є подібний до британійської системи домашньої оборони.

На підставі того тимчасового пляну будуть створені три окремі відділи, а саме публичної безпеки, інжинирства, харчів і захисту.

Відділ публичної безпеки матиме за обовязок висліджувати вогні, дбати про охорону від вогню, берегти публичного здоровля, не допускати до переполоху і захищати життя і майно.

Відділ інжинирства матиме нагляд над відділами чищення і вивозу грузи, а також пильнуватиме, щоби було подостатком запасів води, газу та електрики.

Відділ захисту і засобів обійме працю і нагляд за те, щоби не бракувало засобів поживи на всякий непередбачений випадок, старатиметься про безпечні захисти, опорожнюватиме загрожені помешкання та взагалі вестиме добродійну акцію на загальну користь.

Мущини, жінки та діти понад 14 року життя зможуть записуватися в ряди відділів цивільної оборони. Вони будуть обовязані повинуватися всім приписам і розпорядкам дотичних властей, так само як члени збройних сил краю.

В самих відділах обовязки чоловіків, жінок та дітей будуть поділені в такий спосіб, щоби кожний виконував таку працю, до якої має здібности й охоту. Наприклад, жінки матимуть піклуватися малими дітьми, раненими, старцями і хворими. Вся тяжка праця буде призначена для чоловіків за виїмком тих, котрі через свою старість не будуть всилі виконувати тяжкої праці. Діти матимуть берегти матеріялів та будути послугачами у звязку між відділами і завідателями.

Цивільні відділи працюватимуть у тіснім звязку з дивізіями краєвої оборони, які тепер організується по всіх стейтах для заступлення національної оборони. Краєва оборона матиме за завдання охорону майна, слідкування за саботажами та виконування конечної поліційної служби.

Як тільки будуть викінчені відповідні пляни праці цивільної оборони, сейчас покличуть охотників і подадуть їм інструкції відносно їх ріжнородних обовязків.

Міста на морських побережах та околиці біля Тихого й Атлянтійського океанів та мексиканського заливу, а також міста, положені недалеко від морських побереж, в котрих находяться важні індустрії оборони, як Питсбурґ і Скенектеди, будуть організовані в першу чергу. Тимчасові пляни почнуть працювати в стейтах Мейн, на побережу Атлянтійського океану, і Вашингтон, на побережу Тихого океану, і будуть посуватись на полудне, а головні міста на тій лінії почнуть згодом свої власні приготування. Середина западних околиць, як більше безпечна, буде організована пізніше.

Безперечно, каже посадник Ля Ґвардія, що міські робітники по многих міських департаментах займають важні позиції в цивільній обороні. Вони вже тепер мають великий досвід у справах запасів води, чищення вулиць і вивозу сміття, а пізніше все це вони виконуватимуть на більшу скалю.

Посадник Ля Ґвардія ще не обчислив, які будуть кошти виконування тої програми, але заявив, що до того, мабуть буде потрібно апаратів чи приладів до гашення вогнів, що коштуватиме поверх 70 мілонів долярів.

Кілька місяців тому група людей з пожарного департаменту міста Ню Йорку відвідала Англію, щоб мати повні відомости відносно питань, які повстають у густо заселених містах через вогні з вибухових бомб і в який спосіб найкраще поборювати те лихо. Посадник заявив, що його організація матиме всі відомости з Англії щодо домашньої оборони, її добрих та лихих сторін, а це буде добра наука, як нам поводитись та до чого застосовуватись у подібних випадках.

Загальна Рада, — ФЛІС.

ІВАН ГОРИШІВСЬКИЙ.

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ

(ПЛЯН МАЙСТРА ДМИТРА)
Історична картина з життя львівського братства в XVII. в.

(13)

Вдолині, над річкою вози вперше пристали. Треба було поїти коні і трохи відпочити. Іржать коні до води, похиляються над чистим потічком, жадібно тягнуть воду. Погоничі дають їм їсти. Побудилися й купці, позіхають, вилазять із возів, ноги випростовують. Веселі, задоволені. Відпочили трохи, перегризують дещо, хто що взяв з дому на перший попас, охочий — то й чаркою горло полоче. Сміються один до одного, недавні труди згадують, гордо дивляться на свої вози наванТажені. Таки добилися свого! Хоч як важко було, а виїхали. Тепер уже ворітти не має! Вперед та вперед, на добре щастя!

Тішаться й до Дмитра прихильно усміхаються. Цеж його заслуга, що табор у дорозі. І Дмитро щастям товаришів радіє, і він гордий, що браття вибралися в такий похід. Обводить очима всі вози, приглядається, чи все в порядку, весело говорить, то до товаришів, то до фірманів, то коники по шиях поклепує.

— Чого ви, Олексо, так задумалися? — питається фірманського старшого.

— Е, така справа, — якось неохоче відповідає Олекса.

— Ну, що таке? Що сталося? — питається неспокійно Дмитро.

Не звик він іще до свойого старшинування й боїться троха, щоби якої біди не трапилось. А Олекса чогось похнюпився, в потилицю чіхається.

— Кажіть же, забули що, згубили?

Крутить головою Олекса, крізь зуби слиною цикає.

— Хай буде, що згубив...

— Щож таке? Кажіть, чоловіче, не мучте мене! — кричить уже прудкий Дмитро.

Глядить Олекса винувато, головою хитає:

— Люльку згубив! — зітхає.

Дмитро у сміх, усі товариші з ним.

— От нещастя, от і журба!

І зараз котрийсь із купців подарував фірманові свою люльку. Подякував чемно Олекса, але не дуже якось урадувався. А як Дмитро відійшов, він сам до себе каже:

— Дурниця, що згубив, але що знайшов, фі, фі! — і аж засвистав.

Табор рушив далі. Вози переїхали навпростець вузький потічок і віхали в село. Дорога вузька, окіп із одного боку, окіп із другого. Треба їхати тільки гуськом. Нагорі по боках хатки, мужицькі садиби, садки. Від передніх возів чувати: „А-гов, а-пру!" ціла валка стала. Що таке?

Отара овець загатила дорогу. Не мали куди їде ці вівці йти, саме проти табору біжать. А дорога вузька, ніяк не розминешся. Блекають жалібно овечки, мекекають, — отара велика, штук зо двісті, — замкнули тісно подорожніх, тиснуться наперед, — ціле море голов і хребтів, чорних, бурих, білих. Стуманілі вівці, стоять і блеють. Кинулися між них пастухи і пси-вівчарюки, промостили дорогу, валка поїхала далі.

Село тихе, порожнє, люди на роботі. Хати позачинювані, скоблі позатикані кілочками, — часом тільки пес вибіжить, загавкає грізно, але налякаканий погукуваннями погоничів, чим-дуж утікає. При дорозі маленькі діти граються — цілий гурточок ясних, аж білих голівок. Немовлята лазять по землі, старшенькі їх опікуни стоять зачудовані, з відкритими ротами, дивляться непорушно на довгий ряд возів. Та як останній віз проїхав, вони в сміх. Кричать, біжать за табором, пригорщами порох підкидають.

Дорога знову тяжка, піскувата. Колеса грузнуть глибоко, коні сапають і з трудом ідуть крок за кроком. Почався ліс, сосновий бір. Здалека пахне живиця, з напечених сонцем дерев іде теплий, запашний подув.

І далі іде табор то лісом, то полями, з горба в долину, з долини на горб, то пісками, то глинщами, то селами, то пустарями.

Дівчина в таборі.

Сонце йшло вже до заходу, й табор спинився на нічліг. Подорожні пристали на широкій поляні під лісом. Місце було вигідне, бо була паша для коней і недалеко вода в потічку. Олекса уклав вози в чотирокутник, як слід це робити в дорозі. Ніколи не можна знати, чи не наскочить яка біда. Про татар, правда, не було чути, але чи раз татари набігали несподівано? І хіба нема по дорозі опришків, або, хіба й панські вояки не захочуть часом пожартувати з безборонними? Вози заїхали на чотири сторони, близько один одного. На рогах були вільні переходи, щоб можна легко до середини загнати коні. Покинцо коні паслися під лісом, під сторожею двох погоничів. Бо й конокрадів треба берегтися.

Молодші фірмани пішли в ліс, нарубали ріща й почали розкладати вогнище. Черкнули кресалом, посипалися іскри, запалили губку; від губки загорілися сухі гілячки, бухнув високо вогонь, пішов білий дим. Весело тріщало ріща, приємно пах димок. Хлопці притаскали великий мідяний казан, принесли води, завісили казан над вогнищем. Старий погонич Опанас, що славився як кухар, приніс мішок круп, насипав до казана, додав соли — нехай каша вариться. Кожний мав іще дещо з їжі зі Львова, й поправді не дуже були голодні, але під вечір усе добре попоїсти чогось теплого. Автім такий уже був звичай, що в дорозі все на вечеру варили кашу.

Дмитро припильнував усього, оглядав як вози стоять, заглянув під ліс до коней. Це вже обовязок караванбаші доглянути самому всього в таборі. Не можна покладатися ні на кого, бо старший за безпеку табору відповідає.

Вернувся з лісу, пожартував при вогнищі з Опанасом, поглянув на захід сонця — сонце заходило чисто, значить, завтра буде погода. „Гарно все йде досі", — подумав Дмитро. І пішов до своїх возів, заглянути, де його попас. Бо цілий день їхав то з Григоровичем, то з Бабичем, то з Гордієм, товариші частували його своїми харчами, і він не мав нагоди сісти на свій віз.

Підходить Дмитро до воза, підіймає покривало, що ним віз закритий, і нараз чує голос:

— Олексо, це ви?

Задубів караванбаша на місці. Вухам своїм не вірить. Але чує знову:

— Олексо, чому не відзиваєтеся? Сонце вже зайшло?

Голос Ганусі! Скочив Дмитро, відкидає шкіру, — справді його сестричка. Лежить скорчена в возі, на кожухах, очі жмурить від світла... Побачила Дмитра, налякалася. Скочила на ноги, приклякла, на шию братові кинулась:

— Не гнівайся, Дмитрику! Ще не прийшов до себе Дмитро. Не вірить, що перед ним Гануся. А вона просить:

— Не будеш гніватися? Тиж казав, що не будеш! Не гніваєшся, правда?

(Далі буде).

ПРОТОКОЛ З XX. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулась у Harrisburg, Pa., в днях 12-17 травня (May) 1941 р.

ЗІСТАВЛЕННЯ МАЄТКУ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. з кінцем 31. грудня 1940 р.

Стан чинний:			Стан довжний:	
Готівка	$ 54,472.96	11.45%	Посмертний фонд	$383,190.85
Морґеджі	143,724.04	30.22%	Адміністраційний фонд	92,372.00
Бонди	219,183.93	46.09%		
Шери (стаки)	3,245.00	.68%		
Реальности	54,750.92	11.51%		
Позички членам	186.00	.05%		
Разом	$475,562.85	100%	Разом	$475,562.85

Біланс Молодечого Департаменту У. Н. С. з кінцем 31. грудня 1940 р. ---- $475,562.85

Активи не втягнені до загального маєтку

None-Ledger Assets

Залеглі відсотки на морґеджах (due)	$ 469.37	
Відсотки платні на морґеджах (accrued)	1,218.64	
Залеглі відсотки належні від позичок на членських грамотах (due)	11.18	
Відсотки платні на членських грамотах (accrued)	3,09	
Відсотки платні на бондах (accrued)	2,061.06	
Залеглі місячні вкладки з відділів	208.54	3,971.88
Разом усі фонди і не втягнені активи		$479,534.73

Обниження актив (Deduct assets not admitted):

Бонди понад amortized value	$ 98.14	
Шери понад amortized value	15.00	
У замороженім банку	5,682.20	
Відсотки на загрожених морґеджах	472.68	6,268.02
До перенесення		$473,266.71
Резерва якої вимагають асекураційні закони на обезпечення членських грамот	$63,442.00	
Місячні вкладки вплачені згори	168.50	
Дивіденда для членів	3,000.00	
Невиплачена нагорода за нових членів і платня робітників	1,993.07	
Чинш від реальностей вплачений згори	29.00	68,632.57
Надвишка резерви й інші фонди Молод. Департ. У. Н. С.		$404,634.14
Разом		473,266.71

РОЗВІЙ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗУ за час від 1. липня 1921 до 31. грудня 1940 р.

Число поряд.	Рік	Число членів	Вкладки	Власність Мол. Департ.	Загальні замк. з кінцем року
1	1921	5,124	Т. 1.—25 ц.	4,994.12	4,994.12
2	1922	5,883	„	9,756.20	14,750.32
3	1923	7,633	„	12,792.54	27,542.86
4	1924	9,510	„	17,314.16	44,857.02
5	1025	10,667	Т. 1.—25 ц. і Т. 2.—50 ц.	21,847.33	66,704.35
6	1926	11,714	„ „	23,959.99	90,664.34
7	1927	12,346	„ „	27,776.69	118,441.23
8	1928	12,971	„ „	29,196.22	147,637.45
9	1929	14,037	„ „	51,617.87	199,255.32
10	1930	13,891	„ „	39,289.24	238,544.56
11	1931	13,433	„ „	37,578.99	276,123.55
12	1932	12,015	„ „	38,743.41	314,866.96
13	1933	9,612	„ „	17,128.26	331,995.22
14	1934	9,273	„ „	21,079.24	353,074.46
15	1935	8,608	„ „	22,974.06	376,048.52
16	1936	8,416	„ „	22,971.42	399,019.94
17	1937	9,039	„ „	20,023.72	419,043.66
18	1938	8,260	„ „	23,003.25	442,046.91
19	1939	8,897	„ „	12,217.07	454,263.98
20	1940	9,736	„ „	21,298.87	475,562.85
Маєток Молод. Департаменту У.Н.С. 31. грудня 1940				$475,562.85	$475,562.85

РОЗВІЙ У. Н. СОЮЗУ ЗА ЧАС ВІД 22. ЛЮТОГО 1894 Р. ДО 31. ГРУДНЯ 1940 Р.

Число пор.	Рік	Число членів	Вкладки, розмет, табелі смерт.	Разом усі фонди	Фонд сирітський під опікою УНС.	Власність У. Н. Союза	Загальні замкнення з кінцем року
1	1894		0 цнт.	$ 220.35	$	$ 220.35	$ 220.35
2	1895		„	385.25		385.25	605.60
3	1896	587	„	151.36		151.36	756.96
4	1897	1,019	„	2,187.97		2,187.97	2,944.93
5	1898	1,593	„	2,743.64	304.05	2,439.59	5,688.57
6	1899	2,057	„	1,198.51	1,145.00	53.51	6,887.08
7	1900	3,06.	0 цнт.	3,297.32	14.49	3,282.83	10,184.40
8	1901	3,711	„	2,111.48	1,400.00	711.48	12,295.00
9	1902	3,384	„	1,956.31	750.00	1,206.31	14,252.19
10	1903	3,796	„	877.66	2,489.73		15,129.85
11	1904	5,857	„	2,863.49	2,309.11		17,993.34
12	1905	6,547	„		3,379.80		16,491.75
13	1906	7,888	„	5,712.00	3,443.15		23,705.34
14	1907	8,540	Розмет	13,404.33	6,270.07	5,453.52	37,109.67
15	1908	8,795	„	8,961.59		8,961.59	46,071.26
16	1909	11,793	„	20,053.45	6,232.91	13,382.64	66,124.71
17	1910	14,430	„	34,264.25	11,182.64	23,081.61	100,388.96
18	1911	13,280	„	7,912.05	4,079.14	3,832.91	108,301.01
19	1912	14,917	„	32,229.86	4,518.87	27,711.49	140,530.87
20	1913	19,110	„	51,346.37	2,773.14	48,573.23	191,877.24
21	1914	12,396	„	69,852.22	11,936.42	57,915.80	261,729.46
22	1915	6,750	За літами	21,780.37		21,780.37	283,509.83
23	1916	9,174	„	62,403.72	2,491.60	59,912.12	345,913.55
24	1917	10,008	„	86,099.01	9,642.42	76,456.59	432,012.56
25	1918	11,891	„				416,196.02
26	1919	12,445	„	87,844.03	19,688.41	68,155.62	519,856.59
27	1920	12,237	„	66,461.39	6,119.98	60,341.41	586,317.98
28	1921	11,815	„	119,883.51	9,296.33	110,587.18	706,201.49
29	1922	12,427	„	121,764.86	11,185.35	110,579.51	827,966.35
30	1923	14,790	„	156,012.46	28,412.32	127,600.14	983,978.81
31	1924	17,011	„	180,228.83	8,307.43	171,921.40	1,164,207.64
32	1925	18,195	„	170,207.83	4,628.30	165,579.53	1,334,415.47
33	1926	19,332	„	234,580.73	600.95	233,979.78	1,568,996.20
34	1927	19,962	„	214,593.10	7,514.41	207,078.69	1,783,589.30
35	1928	20,381	„	248,967.53	9,950.53	239,017.00	2,032,556.83
36	1929	21,286	„	159,229.82	16,951.17	142,278.65	2,191,786.65
37	1930	21,338	„	267,273.77	6,278.55	260,995.22	2,459,060.42
38	1931	20,817	„	287,131.91	4,958.26	282,173.65	2,746,192.33
39	1932	19,831	„	195,146.59	4,821.36	190,325.23	2,941,338.92
40	1933	20,702	„	199,337.09		207,268.32	3,140,676.01
41	1934	20,974	„	254,101.13	5,127.86	248,973.27	3,394,777.14
42	1935	20,983	„	325,953.10		330,746.06	3,720,730.24
43	1936	21,919	„	369,555.78	1,164.36	368,391.42	4,090,286.02
44	1937	22,777	„	259,086.40	1,796.52	257,289.88	4,349,372.42
45	1938	24,443	„	466,961.65		487,764.76	4,816,334.07
46	1939	26,461	„	304,070.14		318,374.72	5,120,404.21
47	1940	28,431	„	330,199.98		332,026.42	5,450,604.19
				$5,450,604.19	$171,460.76	$5,279,143.43	$5,450,604.19

Маєток Молодечого Департаменту У. Н. Союзу	475,562.85
Загальний маєток У. Н. Союзу	$5,926,167.04
Сирітський фонд У. Н. Союзу	171,460.76
Власний маєток У. Н. Союзу в кінцем 31. грудня 1940 р.	$5,754,706.28

ФОНД СИРІТСЬКИЙ 31-го ГРУДНЯ 1940 РОКУ.

Гнат Марія	в. 40	$300.00	Веселик Іван	в. 45	133.34	Коцоловський Іван	в. 165	116.67
Мохнач Іван	в. 7	41.67	Свербивус Йосифина	в. 76	162.50	Луців Франко	в. 8	400.00
Рапавий Василь	в. 28	150.00	Салій Стефан	в. 8	133.34	Скібяк Розалія	в. 133	214.29
Савко Іван	в. 23	100.00	Орляк Петро	в. 268	200.00	Німий Іван	в. 192	200.00
Товт Іван	в. 84	166.67	Їж Данько	в. 379	150.00	Шурин Володимир	в. 147	425.00
Кравець Іван	в. 182	397.26	Крісто Катерина	в. 100	266.67	Ґречин Антін	в. 275	266.67
Гатала Михайло	в. 34	50.00	Падучак Дмитро	в. 316	175.00	Москалик Кость	в. 28	300.00
Ратковський Микола	в. 77	450.00	Козак Йосиф	в. 221	200.00	Харовський Михайло	в. 78	266.68
Левицький Йосиф	в. 19	500.00	Майорчик Антін	в. 113	450.00	Рудий Олекса	в. 243	166.67
Ілько Стефан	в. 102	500.00	Петришин Василь	в. 221	150.00	Романів Андрій	в. 20	200.00
Брилевський Петро	в. 301	250.00	Рачик Михайло	в. 300	300.00	Питель Іван	в. 38	55.56
Микитко Василь	в. 330	300.00	Маруняк Сташка	в. 273	50.00	Ферлей Анастасія	в. 146	250.00
Василь Михайло	в. 102	187.50	Багній Марія	в. 112	300.00	Ключка Володимир	в. 132	212.50
Нагребний Тимко	в. 168	216.67	Баєр Станислав	в. 113	342.87	Вавро Пилип	в. 120	500.00
Дзюбан Іван	в. 239	200.00	Луцків Василь	в. 143	175.00	Левчак Іван	в. 142	200.00
Лазорек Кузьма	в. 153	150.00	Салабай Роман	в. 129	$400.00	Романишин Матвій	в. 95	187.50
Трач Іван	в. 282.	83.34	Зиндран Ірон	в. 276	98.20	Попович Роман	в. 278	400.00
Кримський Антін	в. 396	300.00	Маркович Стефан	в. 380	114.29	Савків Гнат	в. 104	100.00
Морикін Іван	в. 95	100.00	Крупеля Вінцентина	в. 80	200.00	Ярмолик Параня	в. 324	160.00
Чайка Дмитро	в. 32	300.00	Петрик Катерина	в. 156	800.00	Добош Іван	в. 120	600.00
Кушнір Юрій	в. 288	200.00	Буняк Кирило	в. 160	400.00	Романів Ксеня	в. 124	125.00
Міллер Іван	в. 127	433.34	Адамчук Павло	в. 29	450.00	Марків Семко	в. 194	133.34
Мігаль Микола	в. 63	400.00	Дмишко Дмитро	в. 6	37.50	Левицький Стефан	в. 179	400.00
Грицин Ілія	в. 106	50.00	Тобіяш Йосиф	в. 149	50.00	Сембрат Юрій	в. 86	200.00
Гамера Анна	в. 112	33.34	Козак Данило	в. 84	100.00	Феленчак Ілія	в. 310	62.50
Мельник Йосиф	в. 241	200.00	Цілінський Віктор	в. 81	50.00	Деленко Михолина	в. 96	200.00
Кость Микола	в. 182	50.00	Каратник Стефан	в. 158	350.00	Міщак Константин	в. 105	500.00
Шафран Семен	в. 29	75.00	Куйбіда Анна	в. 114	200.00	Іваницький Іван	в. 211	150.00
Покітинський Михаїл	в. 198	360.00	Нич Олекса	в. 67	200.00	Слодичко Йосиф	в. 1	136.39
Чорненький Григорій	в. 10	60.00	Рибак Михайло	в. 361	100.00	Єзуско Михайло	в. 179	400.00
Крупа Іван	в. 98	250.00	Пилипишин Теодор	в. 8	200.00	Черепаняк Михайло	в. 209	90.00
Войтович Дмитро	в. 147	66.67	Гальчин Микола	в. 282	166.68	Федун Дмитро	в. 361	350.00
Олексів Олекса	в. 259	100.00	Яремчук Стефан	в. 95	200.00	Підкова Ілля	в. 58	100.00
Космина Каська	в. 168	80.00	Кріль Петро	в. 163	300.00	Онисько Текля	в. 177	200.00
Роман Стефан	в. 254	150.00	Павлина Йосиф	в. 282	400.00	Фенцур Дмитро	в. 217	500.00
Приходько Максим	в. 170	400.00	Кріль Стефан	в. 218	400.00	Швець Яків	в. 370	200.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.82	Дуда Марія	в. 163	225.00	Демкович Олекса	в. 204	300.00
Кулин Дмитро	в. 230	66.67	Посід Дмитро	в. 361	400.00	Бирва Іван	в. 304	750.00
Кошельник Іван	в. 324	$400.00	Напованець Марія	в. 65	200.00	Лиляк Василь	в. 300	150.00
Свербивус Михайло	в. 76	150.00	Бринецька Марія	в. 363	400.00	Назаревич Іван	в. 191	1000.00
Кібало Михайло	в. 137	200.00	Колодій Катерина	в. 63	100.00	Карась Анастасія	в. 251	300.00
Магун Григорій	в. 24	112.50	Ґаздин Вартоломей	в. 8	400.00	Маруняк Войтко	в. 273	200.00
Манійовський Валентій	в. 78	100.00	Микитюк Марія	в. 216	187.50	Сковронська Пелягія	в. 108	300.00
Жебровський Вацлав	в. 213	125.00	Чучман Іван	в. 221	350.00	Прийма Текля	в. 248	450.00
Гурдяк Іван	в. 122	233.34	Чайковська Анна	в. 110	450.00	Феснак Захарко	в. 105	300.00
Вишняк Михайло	в. 213	500.00	Ворик Андрій	в. 74	285.72	Кресан Михайло	в. 350	1000.00
Новак Юстина	в. 156	400.00	Ярошик Петро	в. 175	133.34	Яжик Йосиф	в. 111	124.75
Куйбіда Петро	в. 114	100.00	Кудрик Степан	в. 44	100.00	Букатчук Василь	в. 42	447.00
Прокопенко Розалія	в. 112	166.67	Гринишин Микола	в. 22	266.67	Німець Анна	в. 202	200.00
Барицак Анна	в. 311	500.00	Мазур Ева	в. 70	150.00	Попович Іван	в. 182	250.00
Сворень Василь	в. 326	150.00	Чайковський Петро	в. 110	800.00	Онищук Дмитро	в. 160	222.52
Горняк Григорій	в. 27	300.00	Фенцур Катерина	в. 36	353.34	Шуміло Анна	в. 109	150.00
Лопаца Теодор	в. 170	100.00	Семенчук Іван	в. 48	200.00	Гайдучок Параска	в. 229	400.00
Новомлинський Іван	в. 85	300.00	Смоляр Серафин	в. 332	214.30	Гінда Іван	в. 361	400.00
Роборецька Катерина	в. 364	150.00	Ковальський Петро	в. 276	166.68	Карась Іван	в. 251	300.00
Ницько Михайло	в. 273	83.04	Гомзяк Теодор	в. 334	133.34	Мушинська Марія	в. 170	200.00
Гомішак Марія	в. 29	$500.00	Думкович Іван	в. 58	50.00	Кравчишин Мелянія	в. 318	80.00
Коваль Анастасія	в. 112	166.67	Олійник Ева	в. 60	125.00	Ленар Іван	в. 78	400.00
Сковронська Анеля	в. 112	166.67	Гумен Іван	в. 22	333.34	Цюлюпа Василь	в. 396	600.00
Замос Марія	в. 119	200.00	Штим Прокіп	в. 106	200.00	Лисів Таця	в. 333	212.34

Кобаса Фільор	в. 296	392.40	Висоля Ілія	в. 204	200.00	Бобак Андрій	в. 63	129.73
Палюк Франка	в. 37	288.76	Бащук Параскевія	в. 217	200.00	Левіцький Павло	в. 91	500.00
Мілер Джесі	в. 156	300.00	Судчак Микола	в. 388	500.00	Деркач Стефан	в. 361	182.97
Круковський Сергій	в. 58	105.65	Когут Іван	в. 295	700.00	Зеньчак Розалія	в. 96	291.52
Сліпенчук Теодор	в. 218	58.30	Мельник Анна	в. 207	700.00	Яблонський Антін	в. 117	892.16
Матвійчук Петро	в. 370	500.00	Нестерук Іван	в. 277	424.88	Сосніцький Стефан	в. 21	500.00
Коростинська Сабіна	в. 288	250.00	Ґрубяк Костка	в. 97	640.67	Халащук Григорій	в. 150	50.00
Стефанів Ксеня	в. 277	300.00	Лапій Василь	в. 361	121.05	Сас Павло	в. 276	158.82
Дикий Василь	в. 118	1000.00	Сенишин Петро	в. 316	800.00	Куцах Стефан	в. 182	500.00
Новосад Яким	в. 301	150.00	Малимін Андрій	в. 98	252.00	Стельмах Михайло	в. 29	433.00
Новосад Яким	в. 301	150.00	Федор Анна	в. 98	162.46	Біловус Василь	в. 58	702.85
Ковалик Михайло	в. 124	275.14	Возлюк Катерина	в. 251	200.00	Мовчук Евдокія	в. 39	200.00
Грапчик Іван	в. 137	310.66	Вовчак Микола	в. 300	500.00	Юрків Стефан	в. 105	500.00
Полюга Дмитро	в. 42	500.00	Камінський Стефан	в. 361	100.00	Ґлемба Дмитро	в. 277	200.00
Білас Іван	в. 78	439.40	Богьнович Матвій	в. 87	105.24			
Долошицький Мих.	в. 170	327.70	Концевич Катерина	в. 137	750.00			
Підгайний Дмитро	в. 288	500.00	Процишин Йосиф	в. 63	131.29			
Білас Михайло	в. * 1	100.00	Мамчур Кароліна	в. 237	321.44			
Еванкович Софія	в. * 1	30.00	Ковальчук Микола	в. 90	120.00			
Томан Іван	в. * 7	25.00	Савчак Андрій	в. 104	377.08			
Малос Петро	в. *11	83.35	Хребор Анна	в. 273	300.00			
Гудак Анна	в. *28	181.84	Гринько Катерина	в. 257	333.34			
Кузда Йосиф	в. 261	60.00	Марцинишин Микола	в. 225	790.96			
Клімковський Петро	в. 370	234.58	Федишин Іван	в. 421	342.09			
Красецький Гнат	в. 286	400.00						

Разом ---- $ 66,662.17
Проценти ---- 104,798.59

Сирітський фонд в кінцем грудня 1940 остається ---- $171,460.76

Зіркою (*) означені відділи, це є бувші відділи Згоди Братств.

ЗІСТАВЛЕННЯ СИРІТСЬКОГО ФОНДУ У. Н. СОЮЗУ за чотири роки 1937—1940

З кінцем 31. грудня 1936 р. цей фонд виносив:

Невиплачені посмертні запомоги	$ 88,103.24	
відсотки	118,495.13	
Разом		$206,598.37
За час від 1. січня 1937 р. до 31. грудня 1940 р. перенесено по померлих членах невиплачені посмертні запомоги	$ 34,963.33	
Чистий приріст відсотків від інвестицій	33,783.75	68,747.08
Разом		$275,345.45
За час від 1. січня 1937 р. до 31. грудня 1940 р. виплачено для спадкоємців посмертні частини	$ 57,423.39	
Відсотки від посмертних частин	11,771.88	
Перенесено надвишку відсотків від інвестицій до адміністраційного фонду	34,689.42	103,884.69
З кінцем 31. грудня 1940 р. сирітський фонд виносить		$171,460.76

ЗІСТАВЛЕННЯ

Невиплачені посмертні запомоги	$ 66,662.17	
Відсотки	104,798.59	
Разом		$171,460.76

Зіставлення інвестицій старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за час чотирьох літ 1937—1940 р.

ГОТІВКА:

З кінцем грудня 1936 року було готівки в банках	$ 339,935.21
Депоновано в банках в 1937 р.	1,193,234.06
Проценти	3,563.34
Разом	$1,536,732.61
Виплати готівкою в 1937 р.	1,269,284.69
Готівка з кінцем 31. грудня 1937 року	$ 267,447.92
Депоновано в банках в 1938 р.	2,248,095.66
Проценти	2,391.57
Разом	$2,517,935.15
Виплати готівкою в 1938 р.	2,206,535.45
Готівка з кінцем 31. грудня 1938 р.	$ 311,399.70
Депоновано в банках в 1939 р.	2,206,814.95
Проценти	955.28
Разом	$2,519,169.93
Виплати готівкою в 1939 р.	1,808,114.94
Готівка з кінцем 1939 р.	$ 711,054.99
Депоновано в банках в 1940 р.	1,998,386.76
Проценти	1,285.90
Разом	$2,710,727.65
Виплати готівкою в 1940 р.	2,226,615.20
Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р.	$ 484,112.45

Загальне зіставлення обороту готівкою:

З кінцем 31. грудня 1936 р. було готівки	$ 339,935.21
Депоновано в банках за чотири роки	7,646,531.43
Проценти за чотири роки	8,196.09
Разом	$7,994,662.73
Виплати готівкою за чотири роки	7,510,550.28
Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р.	$ 484,112.45

МОРҐЕДЖІ:

З днем 31. грудня 1936 р. було інвестовано в морґеджах		$1,303,439.50
В 1937 році інвестовано в морґеджах		201,008.83
Разом		$1,504,448.33
В 1937 р. перенесено до реальностей	$61,329.07	
Сплачено готівкою	51,611.97	112,941.04
З кінцем 31. грудня 1937 р. було на морґеджах		$1,391,507.29
В 1938 р. інвестовано на морґеджах		142,947.63
Разом		$1,534,454.92
В 1938 р. перенесено до реальностей	$39,013.24	
Сплачено готівкою	60,383.03	99,396.27
З кінцем 31. грудня 1938 р. було на морґеджах		$1,435,058.65
В 1939 р. інвестовано на морґеджах		205,406.14
Разом		$1,640,464.79
В 1939 р. сплачено готівкою		100,225.19
З кінцем 31. грудня 1939 р. було на морґеджах		$1,540,239.60
В 1940 р. інвестовано на морґеджах		11,543.75
Разом		$1,551,783.35
В 1940 р. сплачено готівкою	$109,874.62	
бондами	8,650.00	
посвідкою від F.H.A. на належність У. Н. Союзові	405.08	118,929.70
З кінцем 31. грудня 1940 р. було на морґеджах		$1,432,853.65

Загальне зіставлення:

З кінцем грудня 1936 р. було інвестовано на морґеджах	$1,303,439.50
За чотири роки інвестовано на морґеджах	560,906.35
Разом	$1,864,345.85
За чотири роки сплачено готівкою, бондами або перенесено до реальностей	431,492.20
З кінцем 31. грудня 1940 р. було на морґеджах	$1,432,853.65

Рід морґеджів:

Звичайні приватні морґеджі	$ 881,751.96
Морґеджі Федеральної Мешк. Адм. (F.H.A.)	551,101.69
Разом	$1,432,853.65

БОНДИ:

З кінцем 31. грудня 1936 р. було інвестов. в бондах	$1,211,205.09
В 1937 р. інвестовано в бондах	390,629.69
Разом	$1,601,834.78
В 1937 р. сплачено або продано бондів	156,773.75
З кінцем 31. грудня 1937 р. остало на бондах	$1,445,061.03
В 7938 р. інтестовано в бондах	1,337,310.16
Разом	$2,782,371.19
В 1938 р. сплачено або продано бондів	1,096,975.47
З кінцем 31. грудня 1938 р. остало на бондах	$1,685,395.72
В 1939 р. інвестовано в бондах	1,188,613.71
Разом	$2,874,009.43
В 1939 р. сплачено або продано бондів	1,251,794.74
З кінцем 31. грудня 1939 р. остало на бондах	$1,622,214.69
Обниженo вартість шерів (стаків)	9,965.00
З кінцем 31. грудня 1939 остало на бондах і шерах	$1,612,249.69
В 1940 р. інвестовано в бондах	1,511,353.14
Разом	$3,123,602.83
В 1940 р. сплачено або продано бондів	768,612.50
З кінцем 31. грудня 1940 р. остало на бондах	$2,354,990.33

Загальне зіставлення:

З кінцем 31. грудня 1936 р. було інвестов. в бондах	$1,211,205.09
За чотири роки інвестовано в бондах	4,427,906.70
Разом	$5,639,111.79
Сплачено або продано бондів за чотири роки	3,284,121.46
З кінцем 31. грудня 1940 р. остає на бондах	$2,354,990.33

Рід бондів:

Бонди Злучених Держав	$ 565,150.00
Бонди стейтові і гарантовані Злуч. Державами	57,181.25
Бонди канадійські (державні)	34,112.50
Бонди муніципальні	650,395.33
Бонди залізничих компаній	70,187.50
Бонди публичної вжиточности	974,643.75
Разом	$2,351,670.33
Банкові шери (стаки), які одержано з Елізабет Трост Ко., а то половину з заморожених грошей при реорганізації банку	3,320.00
Разом	$2,354,990.33

РЕАЛЬНОСТИ:

З кінцем 31. грудня 1936 р. було інвестовано в реальностях		$1,154,088.16
В 1937 р. перенесено з морґеджових інвестицій	$51,611.97	
Направи реальностей	24,620.95	76,232.92
Разом		$1,230,321.08
В 1937 р. обниженo вартість реальностей	$51,112.24	
Обниженo вартість реальности У. Н. С. (власний дім)	5,000.00	56,112.24
З кінцем 31. грудня 1937 р. було на реальностях		$1,174,208.84
в 1938 р. перенесено з морґеджових інвестицій	$38,888.54	
Перебрано дім Згоди Братств	40,000.00	
Направи і податки на реальностях	4.471.14	83,359.68
Разом		$1,257,568.52
В 1938 р. продано одну реальність	$ 8,418.26	
Втрата при продажу	439.58	
Обниженo вартість реальностей	14,308.64	
Обниженo вартість реальности У. Н. С. (власний дім)	2,500.00	25,666.48
З кінцем 31. грудня 1938 р. було на реальностях		$1,231,902.04
В 1939 р. направи й правні кошти		2,119.35
Разом		$1,234.021.39
В 1939 р. продано дві реальности	$40,345.88	
Обниженo вартість реальностей	80,473.00	
Обниженo вартість реальности У. Н. С. (власний дім)	2,500.00	123,318.88
З кінцем 31. грудня 1939 р. було на реальностях		$1,110,702.51
В 1940 р. обниженo вартість реальностей	$38,500.00	
Обниженo вартість реальности У. Н. С. (власний дім)	5,000.00	43,500.00
З кінцем 31. грудня 1940 р. було на реальностях		$1,067,202.51

Загальне зіставлення:

З кінцем 31. грудня 1936 р. було на реальностях	$1,154,088.16
За чотири роки перенесено з морґеджових інвестицій	161.711.95
Разом	$1,315,800.11
За чотири роки продано 3 реальности і обниженo вартість реальностей	248,597.60
З кінцем 31. грудня 1940 р. було на реальностях	$1,067,202.51

Зіставлення інвестицій в позичках.

	Позичок	На суму.
З кінцем грудня 1936 року осталося	5,574	$ 480,534.00
За чотири роки видано нових позичок	1,433	265,179.38
Разом	7,007	$ 745,713.38
За чотири роки сплачено або скасовано позичок	1,818	175,469.72
З кінцем 31. грудня 1940 року осталося	5,189	$ 570,243.66

Зіставлення процентів від позичок.

За час від 1. січня 1937 до 31. грудня 1940 р. члени заплатили процент	$13,213.01
За час від 1. січня 1937 до 31. грудня 1940 р. відтягнено при виплатах посмертних запомог або видачі нових позичок	70,810.27
Разом	$84,023.28

	Інвестиції в позичках на членських грамотах				Проценти від позичок		
	Число позичок	Сума позичок	Сума уділених позичок	Сплачені або скасовані позички	РАЗОМ	Заплачені членами	Відтягнені організацією
З днем 1. січня 1937 р. було інвестиції на позичках	5,574	480,534.00					
В 1937 р. видано нових позичок	318	49,144.00	49,144.00		9,938.17	3,650.65	6,287.52
Разом	5,892	529,678.00					
Сплачено або скасовано позичок	447	39,591.00		39,591.00			
З кінцем 1937 р. осталося на позичках	5,445	490,087.00					
В 1938 р. видано нових позичок	544	121,925.78	121,925.78		58,346.81	3,330.66	55,016.15
Разом	5,989	612,012.78					
Сплачено або скасовано позичок	405	38,421.50		38,421.50			
З кінцем 1938 р. осталося на позичках	5,584	573,591.28					
В 1939 р. видано нових позичок	309	51,168.24	51,168.24		7,434.17	2,487.33	4,946.84
Разом	5,893	624,759.52					
Сплачено або скасовано позичок	481	44,330.39		44,330.39			
З кінцем 1939 р. осталося на позичках	5,412	580,429.13					
В 1940 р. видано нових позичок	262	42,941.36	42,941.36		8,304.13	3,744.37	4,559.76
Разом	5,674	623,370.49					
Сплачено або скасовано позичок	485	53,126.83		53,126.83			
З кінцем 1940 р. осталося на позичках	5,189	570,243.66	265,179.38	175,469.72	84,023.28	13,213.01	70,810.27

Зіставлення процентів платних від позичок.

Проценти платні на позичках (Past due & accrued)	$33,070.08
Проценти заплачені наперед	1,261.16
Залеглі проценти 31. грудня 1940 року	$31,808.92

ДРУКАРНЯ І КНИГАРНЯ.

ДРУКАРНЯ:

В 1938 р. перенесено до майна У. Н. Союзу машин вартости		$12,920.22
В 1938 закуплено машин		383.18
Разом		$13,303.40
В 1938 р. обнижено вартість машин		1,330.34
З кінцем 31. грудня 1938 р. остало		$11,973.06
В 1939 р. обнижено вартість машин		1,197.31
З кінцем 31. грудня 1939 р. остало		$10,775.75
В 1940 р. закуплено нових машин		1,889.82
Разом		$12,665.57
В 1940 р. обнижено вартість машин		4,128.58
З кінцем 31. грудня 1940 р. остало машин вартости		$ 8,536.99

Загальне зіставлення:

В 1938 р. перебрано машини вартости	$12,920.22
За три роки закуплено машин	2,273.00
Разом	$15,193.22
За три роки обнижено вартість машин	6,656.23
З кінцем 31. грудня 1940 р. остало машин вартости	$8,536.99

КНИГАРНЯ:

В 1938 р. перебрано вартість книжок		$7,760.10
В 1938 р. продано книжок	$748.40	
В 1938 р. обнижено вартість книжок	701.17	1,449.57
З кінцем 31. грудня 1938 р. остало книжок на		$6,310.53
В 1939 р. продано книжок	$264.40	
Обнижено вартість книжок	604.61	869.01
З кінцем 31. грудня 1939 р. остало на книжках		$5,441.52
В 1940 р. обнижено вартість книжок		544.15
З кінцем 31. грудня 1940 р. остає книжок вартости		$4,897.37

Загальне зіставлення:

В 1938 р. перебрано книжок вартости		$7,760.10
За три роки продано книжок	$1,012.80	
Обнижено вартість книжок	1,849.93	2,862.73
З кінцем 31. грудня 1940 р. остає книжок вартости		$4,897.37

Загальне зіставлення друкарні і книгарні

З кінцем 31. грудня 1940 р. остає інвестовано в друкарні	$8,536.99
З кінцем 31. грудня 1940 р. остає інвестовано в книгарні	4,897.37
Разом	$13,434.36

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ за чотири роки 1937—1940.

З кінцем 31. грудня 1936 р. було готівки в банках	$ 7,405.19
В 1937 р. прихід з відсотків від бондів і з банків	1,084.65
Готівка з кінцем 31. грудня 1937 р.	$ 8,489.84
В 1938 р. прихід з відсотків від бондів і з банків	1,086.74
Готівка з кінцем 31. грудня 1938 р.	$ 9,576.58
В 1939 р. прихід з відсотків від бондів і з банків	981.46
Продано бонди	25,625.00
Заробок на бондах	1,558.75
Разом	$37,741.79
Інвестовано в бондах	5,100.00
Готівка з кінцем 31. грудня 1939 р.	$32,641.79
В 1940 р. прихід з відсотків від бондів і з банків	394.49
Продаж бондів	5,100.00
Заробок на бондах	110.00
Разом	$38,246.28
Інвестовано в бондах	28,779.95
Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р.	$ 9,466.33

Інвестиції:

З кінцем 31. грудня 1936 р. було інвестовано в бондах	$25,625.00
За чотири роки інвестовано в бондах	33,879.95
Разом	$59,504.95
За чотири роки продано бондів	30,725.00
З кінцем 31. грудня 1940 р. остається на бондах	$28,779.95
З кінцем 31. грудня 1940 р. остала готівка	9,466.33
З кінцем 31. грудня 1940 р. фонд Захисту-Сиротинця	$38,246.28

Рід бондів:

Бонди Злучених Держав	$12,500.00
Бонди публичної вжиточности	11,280.00
Бонди муніципальні	4,999.95
Інвестиції в бондах	$28,779.95
Готівка в банках	[illegible]
Разом	$38,246.28
З кінцем 31. грудня 1936 р. було в цьому фонді	33,030.19
За чотири роки фонд Захисту-Сиротинця збільшився	$5,216.09

ЗРІСТ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ ЗГІДНО ЗО ЗВІТАМИ ПООДИНОКИХ КОНВЕНЦІЙ.

	Приріст майна усіх фондів	Загальні конвенційні замкнення
Перша конвенція У. Н. Союзу відбулася в Шамокін, Па., дня 30. травня 1894 року. Майно організації було	$ 220.35	$ 220.35
Друга конвенція відбулася в Олифанті, Па., 30. травня 1895 року. Майно організації було	385.25	605.60
Третя конвенція відбулася в Мт. Кармел, Па., дня 2. червня 1896 року. Майно організації було	160.23	765.83
Четверта конвенція відбулася в Мейфілд, Па., дня 8. червня 1897 року. Майно організації було	1,875.05	2,640.88
Пята конвенція відбулася в Шенандоа, Па., в днях від 7. до 8. червня 1898. Майно організації було	3,047.69	5,688.57
Шеста конвенція відбулася в Пітсбургу, Па., в днях від 12. до 14. червня 1900. Майно організації було	4,495.83	10,184.40
Сема конвенція відбулася в Джерзі Ситі, Н. Дж., в днях від 18. до 20. червня 1902. Майно організації було	4,067.79	14,252.19
Восьма конвенція відбулася в Шамокін, Па., в днях від 30. травня до 2. червня 1904. Майно організації було	3,741.15	17,993.34
Девята конвенція відбулася в Скретон, Па., в днях від 25. до 28. червня 1906. Майно організації було	5,712.00	23,705.34
Десята конвенція відбулася в Філядельфії, Па., в днях від 7. до 10. липня 1908. Майно організації було	22,365.92	46,071.26
Одинацята конвенція відбулася в Клівленді, Огайо, в днях від 9. до 14. вересня 1910. Майно організації було	54,317.70	100,388.96
Дванацята конвенція відбулась у Вилкс-Бери, Па. в днях від 9 до 14 вересня 1912 р. Майно організації було	40,141.91	140,530.87
Тринацята конвенція відбулася в Бофало, Н. Й., в днях від 7. до 12. вересня 1914 р. Майно організації було	121,198.59	261,729.46
Чотирнацята конвенція відбулася в Гарісбургу, Па., в днях від 22. до 27. жовтня 1917 р. Майно організації було	170,283.10	432,012.56
Пятнацята конвенція відбулася в Філядельфії, Па., в днях від 11. до 16. жовтня 1920 р. Майно організації було	170,778.97	602,791.53
Шіснацята конвенція відбулася в Рочестер, Н. Й., в днях від 6. до 11. квітня 1925 р. Майно організації було	731,623.94	1,334,415.47
Сімнацята конвенція відбулася в Нюарку, Н. Дж., в днях від 13. до 18. травня 1929 р. Майно організації було	862,468.70	2,196,884.17
Вісімнацята конвенція відбулася в Дітройт, Міш., в днях від 15. до 20. травня 1933 р. Майно організації було	1,059,321.71	3,256,205.88
Девятнацята конвенція відбулася в Вашингтоні, Д. К., в днях 10. до 15. травня 1937 р. Майно організації було	1,233,100.08	4,489,305.96
Двацята конвенція відбулася в Гарісбургу, Па., в днях від 12. до 17. травня 1941 р. Майно організації остає	1,436,861.08	5,926,167.04
Разом майно старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу	$5,926,167.04	$ 5,926,167.04

Минулі чотири роки є записані в історії нашої організації новими здобутками в членстві і майні. У тих чотирьох роках виплачено чотири дивіденди на суму $173,522.33, обнижено вартість реальностей на $199,393.88, виплачено нагороду секретарям, нагороду за нових членів, нагороду для відділових предсідників і касієрів, лікарям за нових членів і на [illegible] разом $179,5[illegible]. Разом усі ці більші виплати виносять суму $552,470.41. Хоч виплачено в чотирьох роках ці суми, одначе майно організації разом з фондом Захисту-Сиротинця У. Н. Союзу, збільшилося на $1,442,077.17.

У цих чотирьох роках інвестовано в бондах $4,461,786.65. Екзекутивний комітет вибирав такі інвестиції в бондах, які є законно дозволені для нашої організації, маючи на увазі забезпечення капіталу можливі найвищі відсотки. В тому часі екзекутивний комітет продав або звернув до виплати бонди на суму $3,304,881.46. Чистий зарібок від бондів, по відтягненні втрат, є на $50,034.98. За минулих чотири роки збільшено інвестиції в бондах на суму $1,143,785.24.

На 19. конвенції і трьох річних засіданнях головного уряду дискутовано над морґеджовими інвестиціями, а вислідом цьої дискусії було те, щоб зменшити інвестиції в приватних морґеджах, а збільшити їх в забезпечених державою гіпотечних позичках. Маючи це на увазі, екзекутивний комітет збільшив інвестиції в забезпечених державою морґеджах на суму $254,186.94, а знова приватні морґеджові інвестиції зменшено на $124,772.79. Згідно з дерективою останнього річного засідання головного уряду, в 1940 р. не інвестовано нічого в морґеджах. Становище екзекутивного комітету щодо того, щоб не збільшувати інвестицій в приватних морґеджах, треба вважати оправданим, коли брати на увагу те, що багато приватних морґеджів мають у собі такі елементи, які часто загрожують сплаті інвестованого орґанізаційного капіталу.

Фінансовий звіт показує, що за чотири роки повстала надвишка приходів над розходами на суму $1,442,000.00. Цю надвишку треба було інвестувати багато разів, вибираючи такі інвестиції, які уможливилиб загально потрібний рівень відсоткової стопи для нашої орґанізації.

В минулих чотирьох роках, крім праці в головній канцелярії, я виїжджав також на ювилейні свята і орґанізаційні збори. Стверджую, що усюди я знайшов належне довіря урядників і членів до своєї орґанізації, та добру співпрацю.

Кінчу отсей звіт та щиро дякую членам екзекутиви, головним і відділовим урядникам та всім членам за щиру співпрацю і солідну кооперацію.

Роман Слободян,
головний фін. секретар-касієр У. Н. Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВ. КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ.

Головна Контрольна Комісія вибрана на XIX. головній конвенції У. Н. Союзу в Вашингтон, Д. К. в в місяці травні 1937 року, уконституувалася так: Дмитро Капітула, голова; д-р А. Т. Кібзей, заступник голови; адвокат Омар Е. Малицький, секретар; інжінер Стефан Куропась і адвокат Роман Смук, члени.

Ми, як головні контрольори У. Н. Союзу, сповняли точно і совісно ті всі обовязки, які є приписані статутом для того уряду.

За час від останньої головної конвенції, контрольна комісія перевела 8 разів, себто що 6 місяців, контролю майна і діловодства У. Н. Союзу. Таксамо контрольна комісія брала участь в трьох річних засіданнях головного уряду У. Н. Союзу, а також подавала свої завваги головному екзекутивному комітетові У. Н. Союзу, коли тільки заходила потреба.

Звіти з кожночасної контролі були проголошені в орґані У. Н. Союзу „Свободі", а таксамо контрольна комісія здавала звіт на кожнім річнім засіданню головного уряду.

В місяці липні 1940 року стейтова контроля переводила контролю над майном і діловодством У. Н. Союзу. До переведення тої контролі взяло її 11 тижнів. Стверджуємо, що рахунки стейтової контролі годяться з рахунками контролі У. Н. Союзу,

А тепер Головна Контрольна Комісія здасть Вам, шановні делеґати XX. конвенції, повний звіт зі своєї діяльности. Насамперед подаємо рекордовий, а опісля фінансовий звіт.

ЗВІТ РЕКОРДОВИЙ.

Стан членів У. Н. Союзу за останні 4 роки представляється так:

З кінцем 1937	старших 22,777,	дітей 8,039,	разом 30,816
„ 1938	„ 24,443,	„ 8,260,	„ 32,703
„ 1939	„ 26,461,	„ 8,897,	„ 35,358
„ 1940	„ 28,431,	„ 9,736,	„ 38,167

З кінцем грудня 1936 р., себто перед останньою конвенцією, членів в У. Н. Союзі було: старших 21,919, а дітей 8,416, разом всіх 30,335.

З цього виходить, що за час останніх 4 років У. Н. Союз зріс в повнолітніх членах на 6,512, а в дітях на 1,320, разом У. Н. Союз зріс на 7,832 членів.

До цього прибутку членства причинилась активність відділових і гол. урядників, як також орґанізаторів.

Всіх відділів У. Н. Союз має в Злучених Державах 452, а в Канаді 18, отже разом всіх відділів є 470.

Відділи є розкинені по таких стейтах:

Конектикат	20	Ню Йорк	77
Делевар	3	Огайо	29
Ілліной	31	Ореґон	1
Індіяна	5	Пенсилвенія	167
Кензас	1	Род Айленд	8
Мериленд	6	Висконсін	2
Месечюсетс	11	Вайомінґ	1
Мішіґен	15	Вест Вірджінія	3
Мінесота	2	Канада	18
Мізури	5		
Ню Гемшер	1		
Ню Джерзи	64	Разом відділів	470

Число членів у поодиноких клясах обезпечення та сума їх обезпечення:

		обезпечені на суму
У старім роді обезпечення є членів	353	296,500
В обезпеч. до 70 літ життя членів	841	593,500
В обезпеченні на „20 Пеймент Лайф"	4,410	3,202,000
В обезпеченні на „20 Їр Ендавмент"	2,336	1,483,000
В обезпеченні на ціле життя	20,491	16,495,242
На безплатнім продовженні і виплаченім обезпеченні	615	439,771
Разом усіх повнолітніх членів	29,046	22,510,013

Молодечий Департамент

У першій клясі до 18 року є дітей	6,109
У другій клясі до 70 року життя є дітей	1,737
У третій клясі „16 Їр Ендавмент" є дітей	1,890
На безплатнім продовженні або знова на виплаченім обезпеченні є дітей	320
Разом всіх дітей	10,056

що були обезпечені на суму $3,536,142.

Стверджуємо, що всі рекорди головного рекордового секретаря, а саме, протоколи зі засідань головного уряду і головного екзекутивного комітету, членські реєстрові картки, а також так звані „понч кардс", які виказують повний членський рекорд, та всі інші рекордові книги й документи, знаходяться у доброму порядку.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ.

Рік	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1937	$1,208,997.55	$1,269,991.96
„ 1938	2,340,754.17	2,296,250.12
„ 1939	2,381,467.61	2,000,040.59
„ 1940	1,996,612.95	2,212,859.65
Разом	$7,927,832.28	$7,779,142.32

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з днем 31. грудня 1936 виносила	$ 280,949.53
Прихід за чотири роки (1937—1940)	7,927,832.28
Разом	$8,208,781.81
Розхід за чотири роки (1937—1940)	7,779,142.32
Готівка з кінцем грудня 1940 року	$ 429,639.49

БІЛЯНС

Стан чинний:			Стан довжний:	
Готівка		$ 429,639.49	Посмертний фонд нових родів об.	$4,743,663.19
Морґеджі		1,289,129.61	Запомоговий фонд	82,237.39
Бонди		2,132,561.40	Адміністрац. фонд.	168,488.71
Реальности		1,012,451.59	Народний фонд	8,203.47
Позички чл. УНС.		570,057.66	Конвенц. фонд	49,218.66
Друкарня	$8,536.99		Резервовий фонд	12,333.27
Книгарня	4,897.37	13,434.36	Contingent Fund for protection of Inv. & mortality	111,697.50
Ноти		2,925.00	Посмертний фонд старого роду	70,116.47
Посвідки від F.H.A. для У. Н. Союзу		405.08	Фонд Згоди Братств	33,184.77
			Сирітський фонд	171,460.76
Разом		$5,450,604.19	Разом	$5,450,604.19

Маєток У. Н. С. з кінцем грудня 1940 р.	$5,450,604.19
Маєток У. Н. С. з кінцем грудня 1936 р.	4,090,286.02
Чистий приріст маєтку за 1937—1940	$1,360,318.17

Молодечий Департамент У.Н.С.

Рік	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1937	$ 58,243.42	$ 69,736.30
„ 1938	133,797.57	134,349.84
„ 1939	239,241.97	221,013.70
„ 1940	103,203.25	113,899.09
Разом	$534,486.21	$538,998.93

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1936 р.	$ 58,985.68
Прихід за чотири роки (1937—1940)	534,486.21
Разом	$593,471.89
Розхід за чотири роки (1937—1940)	538,998.93
Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р.	$ 54,472.96

БІЛЯНС.

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 54,472.96	Посмертний фонд	$383,190.85
Морґеджі	143,724.04	Адміністрац. фонд	92,372.00
Бонди	222,428.93		
Реальности	54,750.92		
Позички членам	186.00		
Разом	$475,562.85	Разом	$475,562.85

Загальний маєток Молодечого Департаменту з кінцем 31. грудня 1940 р.	$475,562.85
Маєток Молодечого Департаменту з кінцем 31. грудня 1936 р.	399,019.94
Приріст маєтку за 4 роки в Мол. Деп.	$ 76,542.91

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ:

Рік 1937 прихід з процентів	$1,084.65
„ 1938 „ „	1,086.74
„ 1939 „ „ і зар. на бондах	2,540.21
„ 1940 „ „ „ „	504.49
Разом	$5,216.09

ЗІСТАВЛЕННЯ.

З днем 31. грудня 1936 цей фонд виносив	$33,030.19
Прихід за чотири роки (1937—1940)	5,216.09
З кінцем грудня 1940 фонд Захисту-Сиротинця виносить	$38,246.28

Вияснення до приходів:

Процент з банків	$ 516,79
Процент від бондів	3,030.55
Заробок на проданих бондах	1,668.75
Разом	$5,216.09

БІЛЯНС.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р. остає	$ 9,466.33
Інвестиції в бондах	28,779.95
Разом	$38,246.28

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО.

Рік 1937 прихід з процентів	$49.63
„ 1938 „ „	50.63
„ 1939 „ „ і жертви	83.40
„ 1940 „ „	26.43
Разом	$210.09

ЗІСТАВЛЕННЯ.

З днем 31. грудня 1936 р. цей фонд виносив	$2,469.81
Прихід за чотири роки (1937—1940)	210.09
З кінцем грудня 1940 р. цей фонд виносить	$2,679.90

Загальне майно У. Н. Союзу представляється так:

З кінцем 31. грудня 1940 р. майно старших членів У. Н. Союзу виносило	$5,450,604.19
З кінцем 31. грудня 1940 р. майно Молодечого Департаменту У. Н. С. виносило	475,562.85
З кінцем 31. грудня 1940 р. було майна Захисту-Сиротинця на суму	38,246.28
З кінцем 31. грудня 1940 р. було у фонді бл. п. С. Ядловського	2,679.90
Разом загальне майно У. Н. С. виносить	$5,967,093.22

Невиплачені посмертні запомоги з кінцем 1940 р.

Дата смерти	Імя і назвище	Сума
Вересень 28, 1928	Гриць Лешко	$ 300.00
Листопад 9, 1938	Ілля Мартиняк	200.00
Травень 8, 1940	Роман Ілечко	200.00
Вересень 29, 1940	Анна Лесяк	202.92
Листопад 8, 1940	Микола Копачук	500.00
Грудень 26, 1940	Андрій Нецьо	1,000.00
Грудень 31, 1940	Гриць Кузьмінський	1,000.00
	Разом	$3,402.92

(Дальше буде)

НА РІЖНІ ТЕМИ

НАЙВАЖНІША НОВИНА.

У четвер, 19. червня, „Ню Йорк Таймс" помістив на першій стороні, в першім стовпці новинок вістку під чотирома наголовками: „ЛУИС БЛИЗЬКО ПРІГРИ, ПЕРЕМІГ КОНА В ТРИНАЙЦЯТІМ ЗУДАРІ Й ЗАДЕРЖАВ КОРОНУ: „Бомбер" нагло звернув хвилю в інший бік і звалив ворога на землю лютою атакою. Бійка захоплює 50,000. Бійка у Поло Гравндз це 18. зряду доспішна оборона кулачного титулу Джова".

Йде тут за кулачну бійку двох боксерів: чорного Джова Луиса й білого Кона. Ця вістка стояла на рівні з ріжними донесеннями з війни між Німеччиною й Англією та найважнішими політичними новинками з Америки.

Мало є країв в Европі, де таке було би можливе. Звісно, з цього ще не виходить, що газета вважає цю новинку за таку важну. Все таки газета своїм поступком признає, що в розумінні її читачів ця новинка так само цікава, як новинки з війни й краєвої політики. Це може їй подобатися, а може й не подобатися, але, як воно так є, то вона робить вигоду цікавим на такі новинки читачам й поміщує її на першій стороні. Що люди справді цею кулацькою справою цікавляться, знає кожний, хто в час того кулачного бою пробував слухати радія.

ДОЛЯ ВТІКАЧІВ

13,000 мадярів пересаджено з Буковини на Мадярщину.

Що на Буковині були мадярські села, про це мало хто в світі знав, поки появилася ця вістка. Тепер виявилося теж, що це були нащадки мадярських селян, що ще в 1764. році втекли перед переслідуваннями австрійської військової адміністрації.

Втекли вони були з рідного краю, але через цілі покоління задержували рідну мову, релігію й інші традиції. Аж тепер зо заняттям Буковини большевиками, вони почули, що далі там жити не можуть.

ОДІННЯ З ДЕРЕВА

Одно велике кравецьке підприємство оголошує літні одіння для мужчин, зроблені з дерева.

Каже це оголошення, що при помочі довгих дослідів ученим удалося зробити зо серця пня смереки матерію, що добре надається на виріб літнього одіння. Мовлять, таке одіння носиться добре, лежить гарно, виглядає як вовняне, а коштує мало.

Коли робить одіння з паперу, підвязки зо скла, ручки до пер з квасного молока, нема причини припускати, що оголошення говорить неправду.

ВІЧНО РОСТЕ

Пише д-р Ервинг з університету в Кейп Тавн, що для лікування недуги кривиці, що її теж називають англійською недугою, треба давати недужому поживи, що має вітаміну Д.

Від згаданої недуги в людини кости так слабі, що вони кривляться від самого тягару людини. Вітамін Д видно робить кости твердими.

Проф. Ервинг доказує свою думку дослідами над щурами, котрих сікачі ростуть без перестанку через ціле життя звіряти. Замітно, як цей учений прийшов до такого висліду: здається, дуже просто: не давав щурам поживи з вітаміною Д, а потім давав, роблячи за кожним разом докладні розсліди зубів. Це здається проста справа таке зробити, але чи така проста справа на цю думку попасти?

ЩЕ УГНЕТЕНИЙ ПОЛ?

З Шікаго доносять, що для жінок відкрилося нове поле ділання: багато крамниць поживи почали приймати жінок на помічниці („клерків").

Кажуть, що ідеальною крамничною помічницею є жінка коло 30 літ.

Не знати, чому жінки не мали би продавати в крамницях поживи, коли вони продають у ріжних інших крамницях?

ЧИ ЧИМ СЛІДОМ?

Цікаво, звідки взялася ця думка?

Чи це крамарі самі таке завели, щоб ощаджувати на робітничій заплаті? Чи може жінки попали на таку думку? Чи когось наслідують?

Адже у нюйорській дільниці Гарлемі муринські організації заставили кожного крамаря наняти хоч одного мурина на помічника. Де нема мурина в крамниці, там мурини не купують.

КЛОПІТ З ЖІНКАМИ В МОВІ

Одна американська газета подала цю новинку про нанимання жінок на крамничні помічниці під наголовком:

GROCERS OPEN DOOR TO WOMEN CLERKS.

Читаючи такий наголовок, українець певно почує певну суперечність між жіночим іменником „вімен" та ніби то чоловічим іменником „клеркс". Справа в тому, що українська мова любить зазначувати в кожнім іменнику пол. В українській мові кожний іменник є або чоловічого або жіночого роду, хіба, що він виразно не є чіткого роду. Англійська мова пола не зазначує й через те вона має багато іменників, що можуть бути то мужеського то жіночого роду. Таким іменником є „клерк". Читаючи це слово без інших, українець відразу уявляє собі чоловіка. Колиж до нього дочепити слово „вімен", себто „жінки", він мимоволі почуває, немовби бачив жінку в штанах, чи пак чоловіків у спідницях.

КЛОПОТИ З ВІДКРИТТЯ

Один правничий журнал занявся справою цікавої правної відповідальности, що мовляв, робить багато клопоту ресторанійникам, фабрикантам фарби до волосся, тощо.

Відноситься ця відповідальність до так званої алергії. Цим словом учені охрестили склонність деяких людей до ріжних хоробливих обявів від ріжних спеціяльно цим людям шкідливих річей. Деякі люди наприклад від фарби на волосся, котре дає іншим людям ясне волосся, дістають волосся помаранчеве. Дехто дістає на голові пліш від фарби на нутрішній стяжки в капелюсі, хоча тисячі інших людей такого пліша не дістає. Дехто дістає на лиці прищі від суниць. Дехто дістає рани на лиці від оправ окулярів.

Від коли лікарі відкрили цей факт, що деякі люди мають такі особисті признаки, що вони хорують від таких річей, їм особисто шкідливих, від тоді такі люди стали клопотати ресторанійників, фабрикантів фарби, пудру до лиця, тощо.

Здавалося би, що підприємці не повинніб відповідати за наслідки їх продуктів на людей, яким ті продукти шкодять виїмково, себто коли вони іншим не шкодять. Тимчасом стаття правничого журналу приходить до висновку, що правники назагал схиляються за те, щоб люди з алергією мали якусь правну захорону.

ПРОТОКОЛ

з нарад головного екзекутивного комітету У. Н. Союзу, які відбулися 14-го червня 1941 року в головній канцелярії У. Н. Союзу під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сити, Н. Дж.

У нарадах взяли участь: головний предсідник М. Мурашко, заступник головного предсідника Г. Герман, заступниця головного предсідника Марія Малевич, головний секретар Д. Галичин і головний касієр Р. Слободян.

Головний предсідник відкрив наради в годині 10.45 рано. Він подав до відома ці справи, що були полагоджені від останніх зборів головного екзекутивного комітету У. Н. Союзу, а також предложив такі справи, що їх треба полагодити тепер на цих зборах. Ці всі справи є отсі:

Купно бондів. Закуплено такі бонди: U. S. Treasury 2½% 1955-1952 за $96,000. і U. S. Treasury 2½% 1958-1956 за $320,000.

Продаж бондів. Продано отсі бонди: U. S. Treasury 2¼% 1956 за $160,153.12, які були куплені за $152,000 і U. S. Treasury ¾% 1945 за $407,528,28, які були куплені за $409,500.

Також депоновано до виплати F. H. A. Mutual Mortgage Insurance 2¾% 1967 за $4,400, які були куплені за ту саму ціну.

Перебрання на власність організації. Перебрано на власність організації за неплачення відсотків від морґеджів і міських податків такі реальности: реальність під ч. 113 Лейк Стріт, Джерзі Сити, Н. Дж., на якій є тепер морґедж на суму $4,200 і реальність під ч. 124 Сейнт Пол евеню, Джерзи Сіти, Н. Дж., на якій Союз має тепер морґедж на суму $2,662.50.

Спадкоемці. Головний касієр Р. Слободян твердить, що, виплачуючи посмертні запомоги, він вже нераз завважив, що записи посмертного багатьох членів не є як слід упорядковані. Бувають випадки, що член ожениться, але не змінить запису посмертного з родичів на жінку чи діти. Тоді, на випадок смерти такого члена, жінка чи діти не мають права до посмертного. Або знов бувають такі випадки, що члени записують тестаментом навіть і $1000 на похорон, тоді коли згідно зо статутом, на похорон не можна виплатити більше як $300.

Супроти того, головний екзекутивний комітет звертається отсим до членів, щоб вони допильнували справи запису свого посмертного та старались мати ці записи завжди упорядкованими, згідно з власним бажанням, та згідно з постановами статуту. Зокрема, відділові урядники повинні пригадувати членам на зборах про те, що запис посмертного кожного члена повинен бути як слід упорядкований.

Defense Bonds. Один з відділів У. Н. Союзу запитував головну канцелярію, чи відділ може інвестувати в бондах оборони частину з тої готівки відділу, яка є призначена на виплату запомог хорим членам. Головна канцелярія відповіла, що так.

Згадуємо тут про цю справу тому, бо при цій нагоді хочемо віднестись до всіх відділів і до всього членства У. Н. Союзу зо зазивом, що у теперішних важних і критичних часах, які переживає Америка, кожний член У. Н. Союзу повинен сповняти супроти Америки чесно й сумлінно такий обовязок, який на нього є чи буде наложений вимогами краю.

Нашим обовязком є обороняти наш край перед кожним внутрішнім і зовнішнім ворогом, а зокрема обороняти ті демократичні засади, на яких спочиває увесь устрій цього краю, увесь наш спосіб життя. Цю оборону ми повинні виказувати не на словах, але ділами, такими ділами, як: ревною службою в армії, закупном бондів оборони, та чесною, пильною і видатною працею по фабриках, головно таких, які своїми виробами збільшують під теперішну пору „арсенал демократії".

Ця наша оборона повинна проявлятись також і в тім, що членство У. Н. Союзу не тільки що не повинно піддержувати в ніякий спосіб, а навпаки повинно держатись осторонь від кожної такої організації, яка своєю акцією чи програмою дає причину припускати, що дотична організація не стоїть вповні та всеціло на услугах тих демократичних ідей, які Америка завжди так завзято боронила, боронить їх тепер, і буде боронити всіми можливими засобами, хоч би навіть і зо зброєю у руці.

На тім вичерпано програму нарад, і головний предсідник закрив збори в годині 4. пополудні.

Д. Галичин,
головний секретар.

ГРАТУЛЮЄ БАТЬКОВІ. Лосон СТОВН, нюйоркський адвокат, гратулює своєму батькові, Гарланові Ф. Стовнові номінації на становище начальника Найвищого Суду Злучених Держав.

ШІКАГОВСЬКА ХРОНІКА

подає Степан Куропась.

30-літний ювилей 220-го відділу У. Н. Союзу відбувся у нас в неділю, дня 15. червня. З цеї нагоди відділ, що носить назву братства св. Апостолів Петра і Павла, закупив і посвятив два нові прапори. Ювилейне торжество зачалося молебнем в церкві на Савт-Сайді й посвяченням прапорів, якого довершив місцевий парох о. Журавецький Ч. С. В. В. З цеї нагоди виголосив парох в церкві коротке слово про значіння американського і українського прапорів для американських українців.

В парохіяльній салі відбувся відтак бенкет, яким проводив адв. Роман Смук, головний контрольор У. Н. Союзу. Промовляли о. Журавецький, голова відділу, п. Петро Саґан, адв. Тома Фльора, інж. Іван Побудький, Петро Пуцило. Секретар відділу, п. Петро Жовнірчак, переповів коротко історію відділу та його діяльність.

В імени У. Н. Союзу промовляв дописувач, який вкоротці представив присутним зріст У. Н. Союзу за час його 48-літнього існування та згадав всі ті кризи і реформи, які Союз переживав, та за ті добрі діла, які творив. Також вкоротці пояснив вартість братських прапорів і вартість прапорів для нації чи організації взагалі. Ще підніс, що братство вірно сповнювало свої обовязки що до У. Н. Союзу і українського народу, бо з нагоди ріжних національних потреб давало найвищі фінансові жертви зі всіх відділів У. Н. Союзу в Шікаго і околиці.

По бенкеті відбулася товариська забава, або нерозлучний баль, на якому гості до пізна бавилися. Ціле ювилейне торжество було добре зорганізоване і перейшло в дуже гарному настрою і в дружній союзовій атмосфері..

Сокільський Здвиг, або інакше по чесько - українськи „Здет", відбудеться у нас в неділю, дня 29. червня. Перед в переведенню здвигу ведуть чехи, у яких сокільська ідея все була найсильною. У чехів є принята поговірка: „що чех — то сокіл", яка дуже покривається з правдою. Дописувач мав нагоду бути на двох всесокільських здвигах у Празі, з 1920 і 1924-го року. В часі першого здвигу, що відбувся у вільній Чехословаччині, Прага була засипана непроглядними масами соколів, війська і цивільного населення. Половина чехів і четвертина словаків, як писали часописи, приїхали до Праги. Для потреб здвигу збудовано величезний „стадіон" коштом 16 міліонів корон. Тисячі соколів, хлопців і дівчат, чехів, словаків, поляків і сербо-хорватів, взяли участь в ґімнастичних пописах на стадійоні. Український відділ соколів виступив під проводом старого д-ра Трильовського і взяв участь в поході вулицями Праги. Українці в ґімнастичних вправах участи не взяли, бо були це на борзі зорганізовані соколи зі студентів. В цей час в празькому гарнізоні було два куріні першого полку піхоти з бригади в Дойч-Габлю. Згадані куріні взяли участь в т. зв. військовому театрі під голим небом в лісах місточка Шарки під Прагою, де була представлена нельояльність чеських полків супроти Австрії. По всім правилам війни представлено той, як 28-мий піхотний полк т. зв. празькі діти — перейшов при звуках полкової орхестри на російський бік. Українські куріні, про яких згадано, а в яких і дописувач тоді був членом, представляли російську армію. На тому военному представленню були присутні президент Масарик, міністри і дипльоматичний корпус, разом з французьким ґенералом Пеле. Дописувач довше зупинився над справою сокільського здвигу в Празі лише тому, щоб читачам представити, яка була солідна підготовка здвигу в Празі та пригадати, що сокільська ідея стояла у чехів все дуже високо.

Цього року такий здвиг відбудеться в Шікаго, де є найбільше чехів по Празі. Здвиг відбудеться в найбільшому стадійому, яке має Шікаго, а саме в „Солджерс філд". Тисячі соколів будуть вправляти на площі. Про перебіг здвигу, та хто на ньому буде, напишу другим разом.

Шікаговські литовці моляться і носять національну жалобу з приводу поневолення Литви Советами і Сталіном. Неділя 15. червня була знову днем жалоби. У всіх 13. католицьких литивських костелах маси народу молилися за визволення Литви. Здаючи собі справу з цього, що сама молитва без діл не може бути Всевишнім вислухана, литовські патріоти складають заразом ще й тисячі долярів на Визвольний Фонд Литви.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. Г. — Програму концерту треба було залишити, бо й без того допис випав доволі довгий. І так є, що коли є мішанина українського з англійським текстом, то це ускладняє набирання, а тим самим є більша витрата часу і більший видаток, з чим приходиться нам числитись.

ЯК БУДУТЬ ВОЮВАТИ З СОВЕТАМИ?

АНКАРА. — У звязку з поголосками про війну Німеччини з Советами, військові знавці вже навіть заповідають, як та війна буде виглядати. Отже кажуть, що німці відразу ввійдуть в глиб України. Також будуть намагатись підняти рівночасно повстання в балтійських державах. З України посунуться скорим ходом до Дону, щоб відтяти Советі від Кавказу і нафти, а далі потягнуть аж до Перзького заливу через Іран. При тому готові ще заняти Крим з боку моря. Для цеї цілі має бути на Дунаю повно суден. Положення Британії булоб в такому разі доволі тяжке, якщоб хотіла допомагати Советам. А це через союз Туреччини з Німеччиною. Тепер Туреччина не перепустить британських кораблів на Чорне море. Та Британія помогалаб багато тим, що зачалаб нищити Німеччину на великі розміри своєю Повітряною Силою. А це знову відтягнулоб багато німецької повітряної сили від налетів на СССР, що булоб для Советів великою поміччю на випадок війни з Німеччиною.

Офіціяльна Програма
ЕВХАРИСТИЧНОГО КОНҐРЕСУ
у Шікаго, 25.--29. червня 1941
Церков Св. О. Николая
ОО. ВАСИЛІЯНЕ

СЕРЕДА, 25. ЧЕРВНЯ 1941.

7.00 веч. ТОРЖЕСТВЕННЕ ОТВОРЕННЯ ЕВХАРИСТИЧНОГО КОНҐРЕСУ.
Процесійний похід всіх Товариств і Брацтв з церковної площі до церкви.
Привітне слово до Їх Екселенції Кир Константина і всіх Преосвящених Гостей, виголосить о. А. Сенишин ЧСВВ., ігумен Монастиря Св. О. Николая.

7:30 веч. Набоженство до Ісуса Христа.
Проповіди виголосять Їх Екселенція Кир Константин і о. В. Е. Кроркін.

9:00 веч. Святочна Академія в честь Високопреосвященних Владик на церковній галі.
Привітальне слово виголосить Д-р Кочій.
Реферат о. Д. Шмаль Т. І.

ЧЕТВЕР, 26. ЧЕРВНЯ 1941.

10:00 Торжественна Служба Божа в Халдейськім Обряді, котру відслужить о. Ф. Томей.
Проповіди виголосять: о. Ф. Томей
о. М. Марків ЧСВВ.

7:30 веч. Набоженство до Пресв. Серця Христового.
Проповіди виголосять:
Їх Екселенція Кир Йоан Бучко
о. В. Е. Кроркін

9:00 веч. Торжественна Процесія з Найсвятішими Тайнами до полевого престола, який буде приготовлений в шкільнім парку на площі Св. Николая.
Вечірне Набожество. Проповідь виголосить о. А. Сенишин ЧСВВ.

10:00 веч. Процесійний похід з площі до церкви. Адорація Найсвятіших Тайн, при участи всіх Шікаговських Хорів.

12:00 північ. Торжественна Служба Божа у Візантійськім Обряді.
Проповідь виголосить о. М. Марків ЧСВВ.
По Службі Божій відбуватиметься адорація Найсвятіших Тайн аж до пятниці рано.

ПЯТНИЦЯ, 27. ЧЕРВНЯ 1941.

10:00 рано. Архієрейську Службу Божу відслужить Їх Екселенція Кир Василь Ладика ЧСВВ.
Проповідь виголосять: о. М. Марків ЧСВВ.
о. В. Кінберґер.

4:00 попол. Зібрання Духовенства і Владик на шкільній галі. Конференцію виголосить Їх Екселенція Кир Йоан Бучко.

7:30 веч. Набоженство до Пресв. Серця Христового.
Проповіди виголосять:
Їх Екселенція Кир Василь Ладика
о. В. Кінберґер

СУБОТА, 28. ЧЕРВНЯ 1941.

10:00 рано. Архієрейську Сл. Божу у Візантійськім Обряді відслужать Їх Екселенція Кир Василь Такач.
Проповідь виголосять: о. Д. Шмаль Т. І.
о. М. Марків ЧСВВ.

7.30 веч. Набоженство. Проповіди виголосять Їх Екселенція Кир Василь Такач і Монсіньор Ф. А. Пурсель.

9.00 веч. Академія на церковній галі.
Реферат виголосить о. В. Ванчик.

НЕДІЛЯ, 29. ЧЕРВНЯ 1941.

9:30 рано. Збірка всіх товариств і організацій на площі і вулицях Райс, Левит і Айова коло церкви Св. Николая.

10:15 рано. Процесійний похід при участи Їх Екселенції Апостольського Делегата з Вашінґтону і всіх наших Високопреосвященних Владик.

10:30 рано. Привітальне слово до Апостольського Делегата виголосить о. Сенишин ЧСВВ.

11:00 рано. Торжественна Архієрейська Служба Божа при участи Їх Екселенції А. Дж. Чіконіяні, Апостольського Делегата з Вашінґтону, та Представників всіх інших Східних Обрядів.
Архієрейську Сл. Божу відслужать Їх Екселенція Кир Константин Богачевський.
Проповіди виголосять: Їх Екселенція А. Дж. Чіконіяні, Апост. Делегат, і Високопреосвящений Кир Константин.

7:00 веч. Приняття і бенкет в честь Високодостойних Гостей.

Д-р Г. Г. Скегар, (Сан Франціско, Каліф).

Прецікаві Українці в Сан Франціско

I.

Зима триває там 9 місяців, а прочих 3 місяці в році лишається на весну, літо і осінь. Літом дні бувають без ночей. Ціле літо це оден великий день. Хотяй сонце й заходить, але на дворі не темніє, бо воно ще не вспіло зайти, як вже зараз знов сходить на другім місці яких два-три метри в віддалі, де зайшло. Літо починається в половині червня і кінчиться в половині вересня, це вже з весною і осінню. Від другої половини вересня зачинається зима і помалу ніч забирає місце дня. В грудні, січні і лютім ніч майже не устає; день блисне на кілька хвилин і знов смеркається.

Звірята, які там живуть є: пси, вовки, олені, медведі бурі та білі. Багато родів лисиць (білі, червоні і голубі), вивірки (ріжних барв), заяці, рисі, бобри, росомахи, та багато інших північних звірят.

Водяні звірята є тут також: лахтаки, моржі (з двома великими клавами), видри, нерпи, дольфіни (вони живляться рибою).

Із птахів живуть трівко тільки білі коропатви і сороки, а на літо прилітають білі лебеді, гуси, качки і чайки.

Риби дуже багато й то ріжнородної. Найкраще ловиться риба червона (салмон). Рибу сушать на сонці, або заморожують і так тримають її на поживу на зиму. Те саме робиться з дикими качками і гусьми, яких є тут міліони. З лебедів ми здирали шкіру, а м'ясо давали псам.

В господарстві найбільшу ролю грають пси. Хто має більше псів, той більший богач. Чучоцькі автохтони займаються полюванням, рибоnловством і вихованням оленів стадами. Вони виправляють з оленів шкіри, а їх м'ясо їдять. Ламути і коряки занимаються більше виробленням одіння і обуви. Одіння роблять із шкір оленів і медведів, украшені ріжними викладами та вирізками. Сплять в куклах, це є в роді мішків, зроблених з медвежих шкір, а підфутрованих шкірами з молодих вовків і оленів. Доми є зроблені з старих шкір і мають вигляд нашого шатра. Камчадали є одно з найкультурніших племен цих країв. Часть їх приняли православну віру і багато з них уміє говорити по російськи.

Всі племена загально є товариські і добродушні. Цивілізація білих людей покищо їх не зіпсула. Крадежі або шахрайства там не знані. Торгівля відбувається через товарообмін. Грошей нема. Індустрія тамошна це виправа шкір зо звірят. Всі мешканці далекої півночі живуть мирно без сварок. Нема страху зістатися в ночі на вулиці, чи на полі без нічлігу. Горілку пють, але не впиваються; торгувати нею не вільно, але в дома тримати вільно. Цигарів ані цигаретків не курять, — курять лише люльки. Кожний тямить, коли його мати відлучила від грудей, але ніхто не тямить, коли зачав курити люльку.

Всі породи ескімосів люблять подарунки. Коли із чужинців приходить хто в гості до них, то дожидають від гостя дарунка, і як він прийде (ескімос) до кого, то дожидає дарунка також. Коли ескімос купує що, то завше треба йому докинути щось в додаток. Однак, коли подорожний зайде на нічліг, або хотяйби жив цілий тиждень, то за це заплати не возьме.

В подружу принято одноженство, але близькі товариші можуть помінятися жінками на якийсь час, наприклад у великі свята чи якесь інше торжество. Коли хлопець хоче женитися з дівчиною, то питає за дозволом її батька (не маму) і що батько скаже, так воно зістає. Дівчини самої це мало торкає, бо що родичі рішать, те святе. І коли є згода з обох сторін (молодого й молодої батьків) тоді відбуваються заручини і від цего часу молодий мусить робити три роки задурно у свойого тестя, наче в наймах. Колиб щось не подобалося з одної або другої сторони в протязі цього часу, то мають право відкликати заручини й розійтися. В часі перебування жениха в тестя на „службі" обоє молоді мають право разом жити як чоловік з жінкою, коли їм так бажається.

Свят загально є багато, урочистих, церковних, національних і т. д. Однак найбільше свято відбувається, коли кінчиться зима і зачинається весна. На це є назначений спеціяльний день; в якім прощаються зо зимою і зараз стрічаються весну. В цей день, збираються громадно жінки, чоловіки, старі й молоді, всі у святочних строях. На знак щирости й радости приносять в жертву найдорощу річ, яка є в краю. Такою цінністю звичайно буває пес. Взагалі пси тут є найбільшим багатством. Отже в цей день убивають найдорожчого пса, який тільки може бути в краю, розпинають й вішають на високу жертку і коло него бавляться. Відтак їдять, пють, танцюють і вистрілюють з рушниць і пістолет.

Загальні забави відбуваються в той спосіб, що сходяться до якогось дому, де музика грає на інструменті в роді барабана і вони парами собі танцюють, хлопці з дівчатами.

Звичай є, що після кожного танцю двоє, які разом танцюють, взаємно цілуються. Цього звичаю всі строго придержуються.

Торгівлю ведуть з американцями й росіянами: пароплави доходять туди лише літом, бо в зимі все замерзає. Привозять їм туди тютюн, чай, муку, посудини і стрільні орудя. За це від них беруть шкіри, з яких виробляють дорогі футра, та продають їх за високі ціни „на цивілізації".

В подорож ближчу чи дальшу, ніколи не вибираються поодиноко, а все в товаристві з кимось другим, бо бурі зриваються так нагло, що нема часу де сховатися. Подорожні завжди беруть з собою свої „доми", і коли буря захопить, тогди їх шатра розкладають і там сидять так довго, поки буря не перевіє; буває, що ждуть так і по тижневи. Сніг звичайно засипає грубим налом всіх з „домами" й псами, а коли буря перейде, тоді вони вилазять зпід снігу, пообтрісають сніг зо себе, поскладають всьо і пускаються в дальшу подорож.

(Дальше буде).

КІНЕЦЬ РОЗРИВУ МІЖ ДЕРЖАВОЮ И ЦЕРКВОЮ В МЕКСИКУ.—На закінченя довгого конфлікту архиепископ Мексика хрестить дочку сенатора Леконі, при чому генерал Камаче, брат президента, є кумом.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ КАНДИДАТІВ

З огляду на те, що при війсьовім перегляді відкрито певне число американських громадян, що внаслідок довгого перебування поза границями краю не володіють англійською мовою й через те не надаються до армії, ріжні урядові й громадянські установи взялися спільними силами приготовляти таких людей до військової служби навчанням англійської мови. Подібні недостачі в уживанні англійської мови проявляють теж ріжні чужинці у Злучених Державах.

У Ню Йорку основано для них спеціяльні курси заходами Програми Дозрілого Вишколу при „Доблю-Пі-Ей" й полковника Артура МекДермота, нюйорського місцевого директора військової служби.

Як подає полк. МекДермот, у 280 місцевих радах записано вже 13,000 таких чужинців, охочих до науки англійської мови. Записалося теж певне число американських громадян, що хотіли би поправити своє знання англійської мови словом і письмом, щоби надаватися до військової служби.

Ці люди, зглядно їх родичі, приятелі й кревні будуть повідомлені про ці курси при „Доблю-Пі-Ей" і їм порадиться скористати з тих курсів. Місцеві ради, встановлені для військової служби, діставши в майбутньому такого кандидата до військової служби, що не знає зовсім або лише частинно англійську мову, будуть справляти його на курси, влаштовані „Доблю-Пі-Ей".

По відповіднім підготованні вже в найближчій будучности, бо вже з днем 1. липня, почнуться в Ню Йорку курси для молодих людей, що надаються до військової служби. Армія вимагає освіти принаймні чотирьох ступнів, при чому кандидат має вміти читати, писати, розуміти й говорити по англійськи. Влаштуванням цих спеціяльних курсів занялася на почин „Доблю-Пі-Ей" Шкільна Рада, котра дала почин Програмі Дозрілих Курсів. „Доблю-Пі-Ей" перебере ці курси й зробить їх частиною своїх правильних курсів громадянства.

Шкільна Рада виробляє тепер загальний екзамен грамотности, що має рівнятися покінченим чотирьом ступням. Цей екзамент буде переданий місцевим радам для вжитку, чи хто надається освітою до армії. Як реестрант не перейде такого екзаменту, то йому порадиться перейти такий курс грамотности при „Доблю-Пі-Ей".

Всі заінтересовані в такому курсі, без огляду на те, чи вони родилися в Америці чи поза Америкою, мають зголоситися негайно до ADULT EDUCATION INFORMATION BUREAU, під адресою 239 Іст 11. вулиця в Ню Йорку. Там теж можна дістати всі інформації. Також телефоном: GRamercy 6-1966. Ця порадня відкрита кожного дня від 9. рано до 5. сполудня за виїмком неділь і свят.

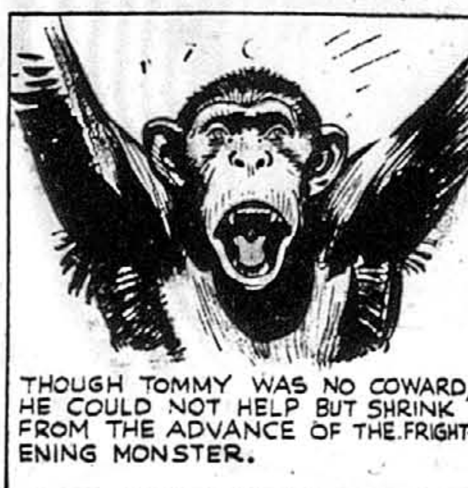

НА РОЗСТРІЛ?—Чоловік, що зняв цю світлину й вивіз з Польщі, каже, що вона представляє як німецька військова сторожа веде польські жінки через ліс на розстріл.

ТАРЗАН, ч. 336. Жах нетрів.

Як Югту почав нападати на Тома, хлопець дістав великого страху. З цього страху він повернувся і почав утікати.

Бо хоч Том не був боягузом, але він не міг опанувати свойого природнього страху перед тою огидною малпою.

Хлопець знав, що далеко він не втече. Але він оборонявся інстинктовно, бажаючи відложити кінець якнайдалі.

„Уґ! білий хлопець боїться!" — заговорила одна з малп, що придивлялась цій боротьбі „Тарманган мусить згинути!"